

TÜRKİYE
HİLÂLİAHMER MECMUASI

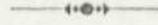
YÜZ OTUZUNCU
SAYI

ONÜÇÜNCÜ YIL

15 Mayıs 1933

ANKARA

BU SAYIDAKİ YAZILAR

- 1 — Cemiyetimizin 1933 Meclisi umumisinin zaptı:
aynen.
- 2 — Hilâliahmer haberleri
- 3 — Türkiye hilâliahmer cemiyeti gençlik dernekle-
rine dair konferans tipi
- 4 — Çekoslovakya salibiahmer cemiyeti gençlik der-
nekleri
- 5 — Fransızca kısım

Derc edilmeyen evrak
iade edilmez.

Türkiye

Mekale ve i'ânlar Ankarada
HİLÂLİAHMER MECMUASI
müdürlüğüne gönderilmelidir.

Hilâliahmer Mecmuası

ANKARA

Telefon numerosu 3922

Merkezi Umumî tarafından iki ayda bir neşr olunur.

Türkiye Hilâliahmer Cemiyeti Meclisi Umumîsinin senelik içtîmar, nisanın yirmi beşinci salı günü cemiyetimizin merkezinde aktedilmiştir. Sabah saat ondan itibaren merkez ve şubelerden seçilen âza, cemiyet bina-sını şerefleendirmeğe başlamışlar ve saat 11 de içtima için kongre salonunda yerlerini almışlardır. Celsenin zaptını aynen neşrediyoruz:

Türkiye Hilâliahmer Cemiyeti meclisi umumisi

Alelâde içtima : 25 Nisan 1933 Salı

Açılma saati 11. 30

Merkezi Umumî Reisi, Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili Doktor Refik Beyefendi riyaset makamından şu sözleri söyliyerek celseyi açmışlardır:

— Beyefendilerim; nizamnamei esisinin 40 mncı maddesi şöyle der: (33 üncü maddede mezkûr azadan 50 zat hazır bulunmadıkça Meclisi Umumî inikat edemez. İlk yevmi içtimada bu ekseriyet hasıl olmadığı halde içtima bir gün sonraya talik ve keyfiyet gazeteler ve Hilâliahmer mecmuasıyla ilân olunur. İkinci yevmi içtimada âza mevcudunun adedi kaç olursa olsun meclis küşat olunarak müazkereye iptidar edilir.)

35 inci maddede de: (Meclisi Umumîyi; reislerini intihap edinciye kadar merkezi umumî rüesasından biri idare eder. Nisapi içtimain mevcudiyeti tahakkuk edince reyi hafi ile meclisi umumîye bir reis ve iki reisi sani ve iki kâtip intihap olunur. İntihabı müteakip celseyi müntehap rüesadan biri küşat ve idare eder.) deniyor.

Müsaade buyurursanız yoklama yapacağız.

Merkezlerden müntehap meclisi umumî azasının adedi (85) tir. Kazalardan müntahap azanın adedi de (16) dır. Yekûn (101) dir. (23) te merkezi umumî âzası var. (30) dan yedisi intihap edildiği için (23) kalır. Heyeti mecmuası (124) ediyor. Bu hesaba nazaran yoklama yapacağız.

(Yoklama neticesinde içtimada hazır bulunan zevat: Adana: Adana mebusu Damar Bey ve Adana mebusu Ali Münif Bey, Afyon: Afyon Karahisar mebusu Cemal Bey, Amasya: Amasya mebusu İsmail Hakkı Bey, Ankara: Avukat Mümtaz Bey, Artvin: Sıhhat ev İçtimaî Muavenet Vekâleti müsteşarı Hüsamettin Bey, Aydın: Aydın mebusu Fuat Şahin Bey, Balıkesir: Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hazretleri, Beyazıt: Beyazıt mebusu Halit Bey, Bolu: Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti Sicil Müdürü Dr.Zihni Süleyman Bey,Çanakkale: Çanakkale mebusu Şükrü B., Denizli: Denizli mebusu Mazhar Müfit B., Diyarıbekir: Diyarıbekir mebusu Zeki Mesut Bey, Edirne: Edirne mebusu Faik Bey, Elâziz: Tayyare Cemiyeti Reis muavini Şükrü Bey, Erzincan: Erzincan Mebusu Abdülhak Bey, Giresun: Giresun mebusu İhsan Paşa, Gümüşane: Gümüşane mebusu Şevket Bey, İçel: İçel mebusları Hakkı ve Emin Beyler, Isparta: Isparta mebusu Hüsnü Bey, İstanbul: Cebelibereket mebusu Naci Paşa, İstanbul Hilâliahmer Merkezi Reisi ve Beşiktaş murahhası Dr. Ali Paşa, İstanbul mebusu Halil Etem Bey, Zonguldak mebusu Celâl Sahir Bey, Sivas mebusu Şemsettin Bey, Eminönü şubesi reisi Ferit Bey, İzmir: İzmir Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürü Dr. Lutfi Bey, İzmir mebusu Kâmil Bey, İzmir mebusu Osman zade Hamdi Bey, Kars: Kars mebusu Baha Tali Bey, Kastamonu: Kastamonu mebusu Ali Rıza Bey, Kırşehir: Ankara belediye doktorlarından Osman Nuri Bey, Kocaeli: Kocaeli mebusu Ragıp Bey, Konya: Konya mebusu Naim Hâzım Bey, Malatya: Mülkiye müfettişlerinden Fazıl Bey, Manisa: Manisa mebusu Dr. Saim Bey, Maraş: Maraş mebusu Abdülkadir Bey, Mersin: Mersin mebusu Süleyman Fikri Bey, Muş: Ziraat Vekâleti Baytar Umum Müdüriyeti birinci şube müdürü Naki Cevat Bey. Niğde: Niğde mebusu Hilâliahmer Cemiyeti Tetkik Komisyonu âzasından Faik Bey, Tayyare Cemiyeti teftiş heyeti müdürü Cavit Bey, Rize: Rize mebusu Ali Bey, Samsun: Samsun mebusları Etem ve Zühtü Beyler, Siirt: Siirt mebusu Hulki Bey, Sinop: Sinop mebusu Hulûsi Bey, Sivas: Dr. Kâzım Bey, Şebinkarahisar: Şebinkarahisar mebusu İsmail Bey, Tekirdağ: Tekirdağ mebusu Cemil Bey, Tokat: Divanı Muhasebat müra-

kiplerinden Asım ve Maarif Vekâleti istatistik mümeyyizi Nuri Beyler, Trabzon: Trabzon mebusu Raif Bey, Yozgat: Yozgat mebusları Amhet Avni ve Ahmet Cevdet Beyler, Adapazarı: Anadolu Ajansı muhasebe müdürü Cemil Bey, Araç: Kastamonu mebusu Refik Bey, Beyoğlu: Kocaeli mebusu ve Hilâliahmer Cemiyeti tetkik komisyonu azasından Salâhattin Bey, Çatalca: Çatalca müftüsü Osman Bey, Darende: Sivas mebusu Rasım Bey, Fatih: Fatih Hilâliahmer şubesi reisi Vasfi Bey, Uşak: Kütahya mebusu ve H. Fırkası Kâtibi Umumîsi Recep Bey.

Merkez Umumî âzası:

Erzurum mebusu ve Erzurum murahhası Dr. Ahmet Fikri Bey, tüccardan Çubukçu zade Arif Bey, Eskişehir mebusu ve Eskişehir murahhası Emin Bey, Bilecik mebusu Bilecik murahhası Hayrettin Bey, İstanbul Eczanesi sahibi Hüseyin Hüsnü Bey, Konya mebusu Kâzım Hüsnü Bey, Çorum mebusu Dr. Mustafa Bey, Isparta mebusu Mükerrrem Bey, Gaziantep mebusu Nuri Bey, Ankara Nümune hastanesi baştabibi Dr. Ömer Vasfi Bey, Sivas mebusu Rahmi Bey, İstanbul mebusu Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekili ve Mardin murahhası Dr. Refik Bey, Konya mebusu Refik Bey, Erzincan mebusu Saffet Ziya Bey, Ankara valisi Nevzat Bey, Devlet Demiryolları baştabibi Dr. Vehbi Bey, Askerî murahhası Erkânı Harbiye sıhhiye müfettişi Dr. miralay Mazlûm Bey,

İctimada bulunmıyan zevat:

Aksaray mebusu Süreyya Bey, Antalya mebusu Rasih Bey, Aydın mebusları Dr. Mazhar ve Adnan Beyler, Bursa mebusları Galip ve Rasim Ferit Beyler, Çankırı mebusları Talât ve Ziya Beyler, Çorum mebusu İsmet Bey, İstanbul mebusu Dr. İbrahim Tali Bey, Gaziantep mebusu Kılıç Ali Bey, Gümüşane mebusu Hasan Fehmi B. mahdumu Nabi Bey, Hakkâri mebusu İbrahim Bey, Kars mebusu Ömer Kâmil Bey, Kayseri mebusu Reşit Bey, Kırklareli mebusu Dr. Fuat Bey, Kütahya mebusları Hacı Mehmet ve Hakkı Beyler, Ordu mebusu Şevket Bey, Sinop mebusu İbrahim Alâettin Bey, Urfa mebusu Refet Bey, Zonguldak memleket hastanesi röntgen mütehassısı Dr. mecit Bey, Ayancık'tan Sinop mebusu Recep Zühtü Bey, Beşiktaş'tan İstanbul mebusu Ziya Bey, Kadıköy'den İstanbul mebusu Salâh Cimcoz Bey, Saraydan Tekirdağ mebusu Faik Bey, Tercan'dan Erzurum mebusları Aziz ve Nafiz Beyler.

İçtimada Merkezi Umumî âzasından hazır bulunmıyanlar :

Tüccardan Hanif zade Ahmet Bey, Sıhhat işleri umum müdürü ve Muğla murahhası Dr. Asım İsmail Bey, sabık Muğla mebusu Ali Nazmi Bey, Divanı Muhasebat Reisi Fuat Bey, Erzurum mebusu Dr. Hakkı Şişinasi Paşa, Trabzon mebusu Hasan Bey, tüccardan Alemdar zade Hasan Bey, Riyaseticümhur Kâtibi Umumîsi Hikmet Bey, Siirt mebusu Mahmut Bey, tüccardan Nafiz Bey, tüccardan Attar zade Rasim Bey, Aydın mebusu ve Maarif Vekili (Aydın ve Bozdoğan murahhası) Dr. Reşit Galip Bey, Diyanet işleri Reisi Anakra murahhası Rifat Efendi Hazretleri, Edirne mebusu Şakir Bey.

Merkezi Umumî Reisi ve Sıhhiye Vekili Dr. Refik Beyefendi : — Efendim 79 zat mevcuttur. Nizamname mucibince müzakereye başlayabiliriz.

Arkadaşlarımızdan birçoğunun imzasını havi bir teklif vardır okutacağız.

Hilâliahmer Merkezi Umumî Reisliğine, 25 nisan 1933

Hilâliahmer 1933 Umumî Meclisi Risliğine B. M. Meclisi Reisi ve Balıkesir murahhası Kâzım Paşa Hazretlerinin intihaplarını arz ve teklif ederiz efendim.

İmzalar

Saffet Ziya, Dr. Vehbi, Cemil, Mükerrerem, S. Fikri, Hakkı, İhsan, Rahmi, Dr. Emin, Refik, Şükrü, Emin Mümtaz, Abdülhak, Kâmil.

(Kabul sesleri.)

Merkez Umumî Reisi Sıhhiye Vekili Dr. Refik Beyefendi — Buyurun Reis Paşa Hazretleri.

[Kâzım Paşa Hazretleri riyaset kürsüsünü işgal buyurdular.]

Reis Paşa Hazretleri — İki reis vekili, iki kâtip intihap olunacaktır efendim.

Reis vekilliklerine Ali Paşa ile Cemil Beyin intihap edilmeleri hakkında bir takrir vardır, okutacağız efendim.

Yüksek Reisliğe; 25 Nisan 1933

1933 Umumî meclis ikinci reisliklerine İstanbul murahhası Dr. Ali Pa-

şa Hazretleriyle Tekirdağ murahhası ve mebusu Cemil Beyefendinin intihaplarını arz ve teklif eyleriz.

İmzalar

Saffet Ziya, Refik, Dr. Emin, Cemil, Dr. Vehbi, Mükerrerem, Şükrü, Mümtaz, Kâmil, Hakkı, Rahmi S. Fikri, Faik, Abdülhak ve saire...

(Muvafık sesleri.)

Reis Paşa Hazretleri— Kabul edenler.... etmiyenler... Kabul edilmiştir.

İki kâtiplik için de teklif vardır. Okutuyoruz.

Yüksek Reisliğe 25 Nisan 1933

1933 Umumî Meclis Kâtipliklerine İstanbul murahhası ve Zonguldak mebusu Celâl Sâhir ve Ankara murahhası Naki Cevat Beyefendilerin intihabını arz ve teklif eyleriz efendim.

İmzalar

Arif, Salâhattin, Mümtaz, Dr. Vehbi, Cemil, Mustafa, Nevzat, Mükerrerem, Şükrü, Hazım ve saire...

(Muvafık sesleri.)

Reis Paşa Hazretleri — Kabul edenler... etimyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Efendim ruznamemizde Umumî Merkez heyetinin raporu hakkındaki tetkikat ve mütaleat ve bunun neticesini reye arz etmek meselesi vardır.

Rapor azaya birkaç gün evel tevzi edilmiş olduğu için rapor hakkında söz istiyen varsa onlara söz vereceğim ve daha evel de bu rapora dair Umumî Merkez Heyeti Reisi Dr. Refik Beyefendinin izahatı vardır. Bu izahatı dinliyelim:

Merkezi Umumî Reisi Sıhhiye Vekili Dr. Refik Beyefendi — Evvelâ hürmetle hepinizi selâmlar, Umumî Merkez namına teşekkürünüzden dolayı arzı şükran ederim.

1931 — 1932 seneleri bütçeleriyle meclisi umumînin bu devreye ait yapmış olduğu rapor heyeti celilenize tevzi edilmiştir. O hususta bir mütalea dermeyeranından içtinap edeceğim. Yalnız merkezi umumînin bu müddet zarfında yapmış olduğu icraatı hulâsaten arzedeceğim:

Cemiyetimizin 1931 — 1932 senesi zarfında yaptığı muhtelif yardımlar hulâsatan sırasıyla arzedilmiştir.

Sulh zamanındaki hizmetlerimiz arasında bildiğiniz gibi bize düşen vazife, nizamnamemizin çizdiği hudut dahilinde siylâpzedelere, harikzedelere ve diğer âfetlerden mütevellit zarar ve ziyana duçar olan fakir vatandaşlara da aynı zamanda hizmetten ibarettir. Bu meyanda keزالik gene halkın sıhhati noktai nazarından ve cemiyetimize taallûk eden esasat dahilinde dispanserler faaliyeti, meccanen ilâç tevziatı, merkez ve şubeledimizin doğrudan doğruya mahallinde yapmış olduğu muavenetler, hariçte ecnebi memleketlerde vukua gelen felâketler üzerine yapılan yardımlar, sırasıyla gösterilmiştir. Biten bütçe meyanında yapılan bu işlerden hariç olarak elyevm içinde bulunduğumuz bütçe senesi zarfında, umumî vaziyeti maliyenin bize göstermiş olduğu mecburiyetler karşısında dahi bugüne kadar (48.119) liralık bir muavenet yapılmış olduğunu arzedirim. Bittabiî geçen seneye nazaran bu yardım azdır.

Bu sene zarfında merkezi umumîsiz senelerdenberi üzerinde yürüdüğü programın bir safhasını daha ikmal ettiği için çok bahtiyardır ve bunu arzetmekle sevinç duymaktadır; o da Gençlik Hilâliahmer teşkilâtıdır. Bütün dünyada kabul edilmiş olan esasat üzerine biz de keزالik beynelmilel müesseselere karşı vaki taahhütlerimize binaen Gençlik Hilâliahmer teşkilâtını diğer memleketlerdeki Gençlik Salibiahmer teşkilâtına mümasil vücade getirdik. Maarif ve Sıhhat Vekâletleriyle müştereken merkezi umumîsiz çalışarak bunun talimatnamesini yaptığı gibi Gençlik Hilâliahmer merkez teşkilâtını da vücade getirmiş ve çalışmağa başlamıştır. Pek yakın bir zamanda başlıyan bu iş derhal, ve bizi çok sevindirecek bir vüsat ve sürat kesbetmiş, her tarafta hüsnü kabule mazhar olmuştur. Bu güzel teşebbüs ilk mektep sıralarından başlayarak çocuklarımızda şefkat hissini tenmiye edeceği gibi, içtimaî sahada çocuklara lâzım gelen fikirlerin verilmesi hususunda kendilerine yardım için merkez heyeti büyük bir faaliyetle işe başlamıştır. Ve merkezi umumîsiz bundan dolayı çok memnun ve mesrurdur.

Hilâliahmer hasta bakıcı mektebi, merkezi umumîsiz ümit ediyor ki kendisine vermiş olduğu ehemmiyetle mütenasip olarak vazifesini yapmaktadır. Bizde husule gelen kanaat şudur ki mektep memleketin istediği ihtiyaca adeden, kemiyeten (keyfiyet itibariyle değil) tekabül edememektedir. Hasta bakıcı mektebini biraz daha tevsi etmek için merkezi umumîsiz

düşündü ve bu sene biraz daha fazla talebe almak için mümkün olan tertibatı aldı. Fakat; hasta bakıcı mektebimizin kadrosu çok miktarda yeni talebe alınmasına mâni olacak şekildedir. Raporlarda da arzedilmiş olduğu veçhile içinde bulunduğumuz senelerin sıkıntısı bizi yeni inşaat yapmak ve mektebi büyütmek hususunda biraz dikkatli davranmağa sevketmektedir. Buna rağmen mektep müdürü ile danışılarak bu sene birinci sınıf talebesini bir miktar tezyit edeceğimizi ümit ediyoruz. Bu vesileden istifade ederek hasta bakıcı mektebinin hastaneler civarında bir mahalle nakli hakkında meclisi umumî tetkik heyetinin takdim olunan raporunda mevcut mütaleaya temas edeceğim.

Hasta bakıcı mektebi elyevm Aksarayda Hasekinisa hastanesine pek yakındır. mektebin muhtelif sınıflarında bulunan genç hasta bakıcı kızlarımız gerek Cerrahpaşa, gerek Hasekinisa ve gerek Gureba hastanesine gönderilmektedir. Ve oralarda stajlarını yapmaktadırlar.

Hasta bakıcı mektebinin kaldırılarak bir hastane civarına nakli bir bütçe ve aynı zamanda bir zaman meselesidir. Bu mütalea, esasında çok şayanı kabul olmakla beraber bugün için tatbikina imkân görülemiyor. Merkezi umuminiz bunu yakından tetkik edecektir. Esasen birçok memleketlerde Salibiahmer mektebi olduğu gibi bizde de aynı vücade getirilerek bir taraftan hasta bakıcı yetiştirilirken diğer taraftan Hilâliahmerin vazifesini yapmakta devam etmesine nizamnamemiz müsaittir. Fakat bu bütçe meselesidir.

Hasta bakıcı mektebini mevzuubahs ederken, mektebimizden çıkan hasta bakıcı hemşirelerin devlet hizmetinde ve yahut hastanelerde çalıştıkları senelerde kendilerinin maaşlarından ayırarak malûl kaldıkları zaman veya herhangi bir hastalıkla iş görememek vaziyetine geldikle zaman orada yatmak ve oturmak için bir yurt vücade getirilecekti.

Yurdu da bu sene teşkil ettik. Hemşireler, istikballerinden emin bir vaziyette kendi paralarıyla vücade gelen bir ocağa sahip oldular.

Oyun kâğıtları; raporlarda görüleceği veçhile cemiyetin menabii varidatından olan oyun kâğıtları hakkında da biraz izahat arzedeceğim.

Oyun kâğıtları muamelesine başladığımız zamandan geçen seneye kadar hasılat hususunda müşkül bir vaziyette idik. Fakat kaçakçılık hakkında hükûmeti cümhuriyemiz tarafından ittihaz edilen mukarrerat ve bizim de bu hususta sıkı takibatta bulunmamız neticesinde Hilâliahmer için oyun kâğıtları hakikaten iyi bir memba olmağa başlamıştır. Geçen seneki içtima-

ımızda da arz etmiştim, İstanbulda Yenipostane civarında bir depo açarak gerek maden suyumuzun ve gerek oyun kâğıtlarının satışını bir merkezde cemettik. Ve bu merkezde çalışıyoruz. Tetkik heyetiniz aynı zamanda oyun kâğıtları için Beyoğlunda bir şube açılmasını teklif etmektedir. Bunu evelce merkezi umumînin de düşünmüş, heyeti idareniz de birçok tetkikat yapmıştır. Beyoğlu cihetinde herhangi bir mağazanın açılması gelecek sene için belki imkân dahiline girer. Fakat hali hazırda masrafımızı kapamak ve oyun kâğıtları için tahsis ettiğimiz sermayeyi mütedavileyi daha iyi tenmiye edebilmek için biraz daha sıkı bulunmak mecburiyetindeyiz, aynı zamanda Beyoğlu cihetinde böyle bir şube açarsak İstanbuldaki şubemizin elinde bulunan sanat evinin malzemesini burada teşhir etmek suretile belki bir fayda temini mümkün olacaktır. Yalnız derhal açılması kararını vermiyerek bunun merkezi umumî tarafından yapılacak tetkikattan sonra hasıl olacak neticeye göre ihtiyatla yapılmasını heyeti celilenizden rica ederim. (Muvafık sesleri.)

Efendim, sözümü bitirirken şimdiye kadar olduğu gibi bu sene kapanan bütçe senesi zarfında da Türk vatandaşlarının cemiyet hakkında göstermiş oldukları yüksek itimada heyeti celileniz huzurunda bir daha teşekkür etmeği vazife bilirim. Buna ilâveten meclisi umumînin tetkik heyetinin merkezi umumînin hakkında izhar etmiş oldukları nüvazişkâr sözlere de merkezi umumî namına teşekkürlerimi takdim ederim. Hesaplarımız önünüzdedir, tabii tetkik buyurulmuştur. Anlaşılmamış veya meçhul kalmış herhangi bir nokta varsa izahat vermeğe amadeyiz.

Cümhuriyet H. Fırkası Kâtibi Umumisi ve Kütahya mebusu (Uşak murahhası) Recep eyefendi — Arkadaşlarım; Muhterem Reis Beyefendinin ifadeleri içerisinde benim alâkalı olduğum bir nokta vardır. Gençlik hilâli-ahmer teşkilâtından bahis buyurdular. Böyle bir teşkilât düşünüldüğünü ve tatbik yoluna girilmek üzere hazırlıklar yapıldığını bir mazeretle Ankara'dan uzak bulunduğum bir sırada gazetelerde okudum. Halbuki diğer taraftan biz, bütün memleket gençliğine şümullü ve çalışma mevzuu bütünü başka esaslı bir gençlik teşkilâtı hazırlamaktayız. Mensup olduğumuz C. H. Fırkası altı yedi aydanberi bu iş üzerinde çalışıyor. Çalışmamıza yardım olmak için muhtelif memleketlerin bu husustaki tatbik şekillerini yekdiğeriyle mukayese için raporlar topladık. Fakat bu kadar esaslı bir teşekkül hazırlıyabilmek için memleketin hususiyetine, yeni gençlik psikolojisine muvafık yollar bulmak ve bu sebeple esaslı çalışmak icap ediyor. Tahmin ederim ki altı yedi ay sonra bu teşkilâtın esasları kurul-

muş olacaktır.. Hilâliahmer teşkilâtının bir gençlik teşkilâtı yapmasıyle bizim yapmak istediğimiz teşkilât arasında isim noktai nazarından esaslı bir iltibas görmekteyim. Hattâ bunu gazetelerde okuduğum zaman Hilâli-ahmer gençlik teşkilâtı meselesinde acele edilmemesini Reis Beyefendiden bir telgrafla rica etmiştim ve kendilerinden de cevap almıştım. Fakat iş ilerlemiş bulunduğu için olacak ki, Muhterem Hilâliahmer Cemiyeti başka memleketlerde olan bu teşkilâtı Türkiye'de vücutlandırmak adımını geri alamamıştır. Yalnız benim için gazetelerde okuduğum havadisle Muhterem Reis Beyefendinin buradaki ifadeleri arasında benim korkum noktasından bir dereceye kadar hafif bir teselli noktası vardır; gazeteler (Hilâliahmer Gençlik Teşkilâtı) diye yazıyorlar, yani arzettiğim haavdis gençlik teşkilâtının tarifinde gençlik teşekkülü esas tutuluyordu. Yani Türkiye'de bir gençlik teşkilâtı yapmak mevzuubahisti ve bunun için Hilâliahmer teşebbüs alıyor gibi görünüyordu. Halbuki şimdi Reis Beyefendinin kullandıkları tabir (Gençlik Hilâliahmer Teşkilâtı) dır. Bu dikkatli nokta arzettiğim gibi bir teselli olmakla beraber yine iltibasın aslının muhafuz olduğu hakkındaki kanaatimi muhafza ediyorum.

Hilâliahmerin gençlik teşkilâtı vardır. Bir de hilâliahmerin hilâliahmer fikir ve noktasından hilâliahmer maksadına hizmet edecek olan yani Türkiye gençlerinden hilâliahmerin istifade etmesi için vücutta getirilmiş olan bir teşkilâttır. Fakat arkadaşlar, ne de olsa kanunen tarif edilmiş olan birçok işlerde bile iltibas mevcut olduğuna göre bu tarif ve bu teşekkülleri esastan farketirebilecek, birbirlerine benzetmiyecek bir esas bulmak lâzımdır. Bizim tasavvur ettiğimiz gençlik teşkilâtı arkadaşlar; dünyanın her yerinde olduğu gibi mektepli veya mektepsiz, yani mektep çağının üstündeki gençliğin memleket ve dünya işleri üzerinde hareket ve his ifadelerine canlılık verebilecek bir teşkilata mazhar kılmak şeklindedir.

Bu teşkilât mevcut disiplinle büyük mefkûreleri, kültür mefkûrelerini, siyasî mefkûneleri tatbik ettirecek, bu arada kendi mevcudiyetini ih-sas ettirecek bir teşekkül olarak tasavvur ediyorsunuz. Harp sonunun karışık dünyası buna çok ehemmiyet vermiştir. Ve hemen her yerde bunlar bazı farklarla yapılmıştır. Bizim yapacağımız budur. Bu arada Hilâliahmer Gençlik Teşkilâtı veya Gençlik Hilâliahmer Teşkilâtı gibi ta-birler bu büyük vatanşümul gençlik teşkilâtı tatbikatında yürünürken bu teşkilâta girecek olanlar da, bu teşkilâtı idare edecek olanlar da sıra sıra, derece derece yanılabilirler ve bu yüzden manada ve telakkide esaslı karışıklıklar doğabilir.

Hilâliahmerin meşgul olduğu gençlik teşkilâtı şimdi Reis Beyefendinin izahatından anladığıma göre daha çok mektepliler içindir. Bizim gençlik teşkilâtı içerisinde mektepli veya mektepsiz, Mektep çağında olup da mektepte bulunmıyan gençlik de dahildir mektep çağını bitirmiş, lise tahsili sırasına girmiş, lisenin son sınıflarını okumamış, dışarıda serbest iş almış bulunursa bizim teşkilâtımıza onlar da dahil olacaktır. Gençlik teşkilâtımızın darülfünun kısımları da bulunur. Bunun içerisinde Hilâliahmer U. Merkezinin güttüğü fayda için tasavvur ettiği gençlik teşkilâtı olursa bu mefhumları tedahül ettiremeyecek ve kendi hususî mahiyetini tebarüz ettirecek bir tevsim yapmak ve bu suretle isimlerin iltibasına mahal vermemek yolunu bulmak kalıyor.

Muhterem Umumî Meclisin huzurunda bu işleri tanzim edecek olan cemiyetimizin bundan sonra teşkil edilecek olan merkez heyeti huzurunda ve arkadaşlarımla reyleriyle kuvvtelenecek bir netice olarak kendilerine arz ediyorum.

Mekezi Umumî Reisi Sıhhiye Vekili Dr. Refik Beyefendi — Efendim; Recep Beyefendinin beyanatından anladığım tereddüdü mucip olacak nokta şudur: Hilâliahmer gençlik teşkilâtı.

Hilâliahmer gençlik derneği talimatnamesinin gösterdiği esas şudur: Biz azamî 18 yaşında bulunanları kabul ediyoruz. Bütün dünyada kabul edilen yaş da budur. Talimatnamenin buna ait maddesini müsaadenizle okuyayım:

A — Çocukları insaniyet, şefkat ve biririyelerine yardım hisleriyle yetiştirmek ve bu maksadın ifası için topluluk hayatına alıştırmak.

B — Türk gençlerinde fazilet ve vatandaşlık hisleri yaşatmak.

C — Hıfzıssıhha kaidelerini yayararak memleket dahilinde umumî sağlığın yükselmesine çalışmak.

D — Mektep talebesini hilâliahmer işleriyle yakından alâkadar etmek suretiyle onlara hilâliahmerin maksat ve gayelerini öğretmek ve bu suretle Hilâliahmer Cemiyetinin müstakbel azalarını hazırlamak.

E — Ecnebi memleketlerdeki buna benzer gençlik dernekleriyle rabıtalı tesis etmek, mektepliler arasında mektup, hediye, albüm, kolleksiyon, kitap ve malûmat mübadelesi ve imkân bulunduğu takdirde ziyaretler yapılması gibi vasıtalarla bu rabıtalı kuvvetlendirmek.

F — Hilâliahmerin varidatını arttırmak ve Hilâliahmer Cemiyeti Mer-

kezi Umumîsinin vereceği talimat dahilinde felâketzedelere, hastalara, malûllere, muhtaçlara yardımda bulunmak.

Esas bundan ibarettir. Üst tarafı da bunun için yapılacak işler, şubeler, mümessilleri ve saire.

Recep Beyefendi arkadaşım İstanbulde iken yazdıkları zaman bunu kendilerine arzetmiştim ki, bu beynelmilel bir teşekkülün icabatındandır, biz de ona göre yaptık. Fakat C. H. Fırkasınca yapılacak olan teşkilâtla arada hasıl olacak bir tezadı hiç bir zaman kabul etmeyiz. Eğer böyle bir şey mevcut ise Hilâliahmer Cemiyeti aynı zamanda vatanî vazifesini görürken gençlik için yürüyeceği yolda Fırkamızın gösterdiği esaslardan hiç bir zaman ayrılmamıştır ve ayrılmıyacaktır. Bundan sonra teşekkül edecek heyeti idare fırka ile temas ederek bu esaslar dahilinde meseleyi hallederler; eğer bu talimatnamenin değişecek yerleri varsa derhal değiştirirler.

Cümhuriyet H. Fırkası Umumî Kâtibi ve Kütahya mebusu Recep Beyefendi (Uşak murahhası) — Efendim; şimdi Reis Beyefendinin buyurdıkları esasta yine bir iltibas noktası kalıyor 18 yaşında diyorlar. Bu 18 yaşındakiler talebe mi olacak?

Dr. Refik Beyefendi — Evet efendim.

Recep Beyefendi (devamla) — Şu halde mektepli olmak şarttır. Şimdiki dünya telâkkiyatına göre 18 yaş düşünen gençliğin başı değil, âdeta ortasıdır. Şimdiki gençlik telâkkisi sekiz yaşından başlar. 18 yaşındaki çocuk memleketin umumî hayatında bundan yirmi sene evvelki 40 yaşındaki bir insanın vardığı seviyeyi buluyor. Bu asrın genci bu tekâmül derecesine ermedikçe biz memleketin içtimaî ve siyasî vazifelerini yapıyoruz. Şimdi buyurduklarına göre bu meselede teşriki mesaiye fırsat bulmamış oluyoruz. Benim maksadım umumî mecliste ifade edilmiş olduğu için bu teşkilâtın daha çok ilerlemesi mevzuu bahsolursa — nihayet buyurdukları gibi hepimiz bir vücudüz. — Memlekette hilâliahmer gençlik teşkilâtı geri alınamıyacak kadar ilerlerse nevima bir taarruz husule gelecek ve bu takdirde bu vaziyeti ortadan kaldırmak güç olacak (bir şey kaldırılıyor, o da gençliğe aittir) gibi bir vaziyete düşmekten korunmak için arz ediyorum. Yoksa: buyurdukları gibi ilk fırsatta teşekkül edecek Merkezi Umumî fırka ile tabiidirki temas edecektir. Fakat benim tahminime nazaran o temasa kadar vatanşümül olan gençlik teşkilâtı istikametini almış olacaktır. Bu itibarla bunun düzeltilmesi ve daha ileriye götürülmemesini lâzım telâkki ediyorum.

Buyurdukları gibi hilâliahmerin yaptığı teşkilâtta şefkat, merhamet gibi hislerin takviyesi yanında vatanî terbiye ve saire mevzuu bahistir. Hilâliahmerin ve Salibiahmerlerin gençlik teşkilâtları eski fikirler üzerine kurulmuşlardır. Benim arzettiğim mahiyette memleket gençliğini toplayıp ileri götürmek maksadını güden teşekküller esasen harp sonu dünyasının tasavvur ve telâkki ettiği bir şeydir. Bunun içerisinde şefkatten muharebeciliğe kadar, himayeye muhtaç alil kadın ve çocukları korumak fikrinden kendi milliyetlerine hasım olanları öldürmeğe kadar en yumuşak insanî fikirden en sert beşerî icaplara kadar birçok vazifeler vardır.

Nihayet biz burada hasbıhal etmiş oluyoruz. Esasen Reis Beyin buyurduğu gibi Hilâliahmer de Fırka da birbirini tamamlıyan, birbirinin içerisinde olan teşekküller demektir. Fakat böyle toplantılarda bazı esas noktaların konuşulması imkânları olunca ben zaten bundan istifade etmeyi faydalı gördüğümünden böyle bir toplantıda meseleyi huzurunuzda tahrik etmiş oluyorum. Yeter ki bu münasebetle umumî merkez heyetinin tasavvur ettiği ve yapmak istediği teşekkül ile iltibas yapması muhtemel bulunan bir umumî vatan gençliği teşkilâtında karışıklık olmasın. Bu karşılıklı konuşmadan sonra (Kırmızıay) cemiyetimizin gençlik teşkilâtı için başladığı yolda fazla ilerlemeden yeni teşekkülün adının değiştirilmesini rica ederim. Buna meselâ (Mektepler Hilâliahmer Teşkilâtı) denebilir. Esasen muhterem cemiyetin maksadı da budur sanırım.

Reis Paşa Hâzretleri — Başka söz istiyen var mı?

Ali Paşa (İstanbul Hilâliahmer Merkezi Reisi İstanbul ve Beşiktaş mu-rahhası) — Medeniyeti hazıranın heyeti içtimaiyesini içinden kemiren iki afeti vardır ki, birine verem, diğerine frengi diyoruz. Her memlekette olduğu gibi bizim memleketimizde de bunlarla mücadele için hilâliahmerin yardımıyla dispanser açtık ve sair birçok vesâite müracaat ettik. Fakat bu teşebbüsle beraber halkın mütalea ile iştigal etmiyen ve yahut kitap okumıyan kısmı için de bu afete karşı vaki tedbirler alması hususunu dermeyer ediyoruz. Bu gibi vatandaşlara hariçten film getirilerek gösterilmesini rica ediyorum.

Malûmu âlinizdir ki frengi de verem gibi beşeriyeti imha etmektedir. Bu afetin de gizli gizli yaptığı tahribatlar, bünyelere iras ettiği mazaratlar berikinden geri kalmaz. Hasbelsımaa meşhudumuz olmuştur. Bu afet için sarfedilen mesai, fennî malûmat kifayet etmez. Belki bunda da

aynı usul tatbik olunmak ister. Yani frenginin nasıl tahribat yaptığını gösteren filimler getirilerek her tarafta gösterilmesini faydalı buluyoruz. ve bunun teminini de merkezi umumîden rica ediyoruz.

Bu filvaki epeyce bir masrafa mütevakkıftır fakat bu filimlerin halka telkin edeceği korunma çarelerine göre bu masrafa katlanmak lâzımdır zannındayız.

Sonra sancaklar hakkında da bir istirhamım var. O da: Sancakların hilâliahmer sanat evinde imalidir. Sancakların bazı yerlerde münasebetli, münasebetsiz yapılması insanların badii inkisarı oluyor. Sancakların âdi bezlerden yapılması doğru değildir. Halbuki bizim sanat evimizin yaptığı sancakları herkes beğenmiştir. binaenaleyh muvafık görürseniz hiç olmazsa hilâliahmer sancaklarımız olsun sanat evimizde yapılsın.

Bir teklifimiz daha var. Hilâliahmerin hali sulhteki faaliyetini tasvir eden bir filim istiyoruz. Malûmu seniyeleriniz birçok şubelerimiz müsamereler yapıyor. Biz bu faaliyetimizi halka filimle gösterirsek halkı daha iyi ikaz etmiş oluruz. Ve bu suretle cemiyete aza celbine vesile bulunmuş olur. Maruzatım bundan ibarettir.

Yalnız sancak meselesinde erbabı sanate mazarrat iras etmemek noktai nazarından bunun sırf hilâliahmer sancaklarına hasrını rica ediyoruz.

Merkezi Umumî Reisi Sıhhiye Vekili Dr. Refik Beyefendi — Paşa Hazretlerinin teklifleri üç noktaya temas etmektedir. Birincisi: Kendilerine frengi ve verem hastalıklarının mazarratlarını gösteren filimler verilmesini istiyorlar. Bu propaganda kısmına dahil bir keyfiyettir. Bütçemizde bu hususta tahsisat bulundukça bu nevi filimler alıp gösterebiliriz. Esasen Sıhhat Vekâletinde benim vazifem de budur. Bu hususta birçok filimler alıp memleketin birçok aksamına gönderilmiştir. İstanbula da göndeririz. Hilâliahmer varidatından bir şey tefrik edilebilirse tabiidir ki daha fazla filim getirilebilir.

İkinci olarak sancakların hilâliahmer sanat evinde yapılması meselesini ileri sürdüler. Alelumum Türk bayraklarının yapılmasını, kabiliyeti tatbiye noktai nazarından tetkika muhtaç görüyorum. Bu itibarla bunu tetkik etmeliyiz olur veya olmaz bilahara hallolunabilir.

Üçüncüsü hilâliahmer filiminden bahsettiler. Halen böyle bir filim yapılmamıştır. Şubelerimizin, dispanserlerimizin faaliyetlerini gösteren bir filim yapılması için bize bir fikir verdiler teşekkür ederiz Bunun için çalışırız.

Reis Paşa Hazretleri — Başka söz istiyen var mı?

Rahmi Bey (Sivas mebusu) — Merkezi umumînin bizlere tevdi ettiği raporunda bir nokta nazarı dikkatimi celbetti. O da: Aza taahhüdâtının gittikçe azalmağa başlamasıdır. Malûmu âliniz bu gibi cemiyetlerde cemiyetlerin en mühim esaslı varidatı, azasının taahhüdâtıdır. Bu taahhüdâtın böylece azalmağa başlamasında şüphesiz esbap ve avamil vardır.

Evvelâ vaziyeti iktisadiye bunu azaltmağa âmil olmuştur. Bir de bizim hilâliahmer teşkilâtımızda muvazzaf tahsildarlar yoktur bunların olmaması da tahsilâtın azalmasını intaç ediyor. Fakat tabiatıyla muvazzaf tahsildar istihdam edilemez, çünkü vesaiti nakliyenin arzu ettiğimiz derecede mükemmel olmaması ve memleketin dağınık olması sebebiyle muvazzaf tahsildar istihdam edilse alınacak fazla varidat ancak onların masrafına tekabül eder. Mahaza bu, yalnız bizde değildir, diğer memleketlerin Salibiahmer teşkilâtında da taahhüdâtın gittikçe azaldığı görülüyor. Ez-cümle, İsviçre bundan acı acı şikâyet ediyor buna karşı da bazı tedbirler alıyor. Bendeniz de bir tedbir teklif edeceğim: Bir hilâliahmer haftası vücutte getirmek.

Sakarya zaferinin yıl dönümü haftasından başlamak üzere bir Hilâliahmer haftası tesis ve bundan bir iki gün evvel, gazetelerle risalelerle halkı ikaz etmek.

Zaten halkın buna karşı büyük sevgisi olduğu için bu ilân daha ziyade tahrik etmiş olacaktır. O hafta içerisinde hilâliahmere ait levhalar asmak, kalabalık yerlerde yirmi beş kuruş mukabilinde aza kaydetmek ve onlara bir karne vermek suretiyle zannederim ki taahhüdatta gittikçe husule gelen tenakusu kazandırmış olacaktır. Heyeti muhteremeniz kabul ederse böyle bir hilâliahmer haftası yapalım ve bu tenakusu bu suretle telâfi edelim.

İkinci mesele: Hilâliahmer gençlik dernekleri teşkilâtı hakkında da bazı maruzatta bulunacağım:

Birkaç senedenberi meclisi âliniz böyle bir teşekkülün vücut bulması arzusunu izhar buyurdular ve onun üzerine dir ki, Hilâliahmer Merkezi umumîsi de bu teşebbüste bulundu. Gençlik teşkilâtı da vücut bulmuş oldu. Bu teşekkülün tarihçesi hakkında kısaca arzı malûmat edeyim:

Salibiahmerin ilk teşekkülünde, vazifesi sırf harp zamanlarına münhasırdır. Fakat teşekkülünü müteakip önüne açılan geniş ufku sezerek sulh zamanlarında da vazifesini yapmağa başladı. O zaman çocuklar ara-

sında gençlik teşkilâtını vücade getirmeyi düşündü, fakat buna vakit bulamadı. Harbi umumî afeti milletin sinesine çöktü. Fakat buna rağmen gene yardım vazifesini yapmak üzere bir tesisat vücade getirdiler, ilk gençlik teşkilâtının esasını Kanada çocukları kurdu. Binaenaleyh bu şerefi Kanada çocuklarına vermek mecburiyetindeyiz. Bu teşkilât gittikçe medenî milletler tarafından kabul edildi, 14 sene kadar oluyor. On dört sene zarfında gençlik Salibiahmerine dahil olan aza adedi mektep talebesi olmak üzere on beş milyonu geçmiştir. Bu teşekkülün gayesi, maksadı talimatnamede vardır. Bendeniz kısaca üç fıkra ile arzedeceğim:

Hıfzıssıhha lehinde propaganda yapmak, içtimaî tesanüdü temin etmek ve beynelmilel hayırhahlığın tesisine çalışmaktır.

Hıfzıssıhha denince yalnız vücudün sıhhati değil, murat ruhun da sıhhatidir. Mekteplerimizin sıhhat kitapları vardır. Hepimiz de okumuşuzdur. Fakat bunun birçoğu aklımızda bile kalamamıştır. Bu teşekkül ile çocuklarımıza açık hava oyunları tertip etmek, umumî hıfzıssıhha kaidelerini öğretmek ve bunları zihinlerine yerleştirmek ister. Bu hususa bilhassa Balkan komşularımızın mektep teşekkülleri çok büyük hizmetler yapmaktadır; mekteplerin tanzifatına ve sairesine ehemmiyet verilmekte, hattâ mikroplarla mücadele için birçok mesaiye girişmişlerdir. İçtimaî hidematta dahi. Salibiahmer teşkilâtları çok ileri gitmiştir. Kanadanın yalnız bir cemiyeti bir vilâyetin 600 aile çocuğunun masarifini temin etmiştir. Ve keza diğer bir vilâyette 40 yataklı bir hastane vücade getirmiştir. Bu hastane masraflarını yaptıkları elişlerini satarak temin etmektedir. Filipin adalarının gençlik teşkilâtı 230 bin çocuğun gözlerini tedavi etmek üzere kilinikler vücade getirilmiştir. Beynelmilel hayırhahlığın tesisine bütün mektep çocuklarının dostluk zinciriyle birbirine bağlanmasına ve ileride büyüyecek olan bu çocukların birbirlerine dost kalmasına itina etmek lâzımdır. Bu mesele bütün muallimlerce, mürebbilerce kabul edilmiştir.

1932 de Cenevrede darülfünunlar ittihadının vücade getirdiği bir kongre bu meseleye şiddetle temas etmiş ve gençlere yedi yaşından yirmi yaşına kadar mektepte okuyan gençlere bu fikrin aşılınması arzusunu izhar etmiştir.

Memleketimizde teşekkül eden hilâliahmer gençlik derneklerinin yapacağı hizmetler de buna münhasır kalacaktır. Fakat bu hizmetler haki-katen çok mühimdir ve pek çoktur. Salibiahmer gençlik derneklerinin mesai programını tetkik ediyoruz, bunların yapılması için kaydolunacak aza-

dan alınacak cüzî taahhüdât kâfi gelmez. Bu hususta memlekete büyük hizmetler etmekte olan Halkevlerimizin müzaharetine, hayır cemiyetlerimizin muavenetlerine müracaat edeceğiz. Fakat bu da kâfi gelmiyeceği için başka varidat menbaları aramak ıztırırındayız. İlk hatıra gelecek varidat menbaları için heyeti celilenize müracaat edeceğiz. Hatıra şöyle bir şey geliyor:

Senenin iki gününde, kış ve yaz mevsimleri başlangıcında hilâliahmer için (Bohça günü) tesis etmek. Bu bohça gününden maksat şudur: Bunu kendimiz icat etmiyoruz. Amerika'nın tatbik ettiği bir usuldür. Bugünlerde Amerika'da halk buna zaten alışmıştır. Bütün memleket ahali evlerinde işe yarayacak derecede eskimiş elbiseleri, kunduraları ve saireyi bir bohçaya koyup hazırlıyacaktır. Bu bohçaları münasip bir vasıta ile toplattıracağız. Onları etüvden geçireceğiz, kullanılabilecekleri muhtacı muavenet ahaliye tevzi edeceğiz. İslahı mümkün olanı ıslah, olmıyanı paçavra haline getirmek suretiyle bir membar varidat temin edeceğiz. Heyeti muhteremimiz tasvip ederse bunun mühim varidat temin edeceğini tahmin ediyorum. Bunun için bir takrir takdim ediyorum, karar heyeti celilenizindir.

Emin Bey (Eskişehir mebusu) — Merkezi umumînin bu düşündüğü gençlik teşkilâtı fırkanın yapmakta olduğu gençlik teşkilâtının içerisine dahil olacaktır. Bendenize kalırsa karar haline varmıyalım Beyefendi bu tekliflerini geri alsınlar. Kâtibi Umumî Beyefendinin teklifi veçhile bu işi heyeti idare fırka ile görüşerek yapsın ve bilahara masrafını da kendi düşünsün.

Arıkoğlu Daamr Bey (Adana Mebusu) — Muhterem arkadaşlar, bugün bütün cihanın milliyetperverlik hususunda almış olduğu istikamet hepimizin malûmudur. Bugünkü asırda yegâne silah budur, her yerde muvaffakiyetini göstermektedir. Bugün bizim hilâliahmer müessesemiz çok kıymetli ve yüksek olan bir müessesedir ve her yerde şubeleri, ismi vardır. Arkadaşlar mademki bunun ismi türkçe değildir onun için heyeti celilenizden bunun hakikî isminin verilmesini rica edeceğim. Hilâliahmer bir Türk ismiyle yadedilsin bunun için bir takrir takdim ediyorum. Hilâliahmere ya (Kırmızı ay) diyelim, yahut da (Kızıl ay), bu suretle isim verirsek çok iyi bir şey olur.

Dr. Osman Nuri Bey (Kırşehir murahhası) — Muhterem Beyefendiler bendeniz de varidat bahsinden bazı şeyler arzedeceğim.

Bayramlarda mektuplarımıza hilâliahmer şefkat pulları yapııştırıyoruz.

Fakat bu iş yalnız arife günü oluyor. Halbuki tebrik kartları, mektupları bir hafta evvel başlıyor. Mademki bir tebriktir, tebrik kartlarının gönderilmeğe başlandığı günden itibaren şefkat pullarımızın yapıştırılması lâzımdır. Bendeniz bunu cemiyet varidatı için faydalı gördüğümden teklif ediyorum.

Sonra su meselesi hakkında da birkaç şey arz etmek isterim. Bizde en kıymetli iki su var. Biri Sarıkız suyu, diğeri de Afyon Karahisar maden suyudur. Fakat bu sulardan okturva, gümrük ve saire namıyla birçok resimler alınmaktadır. Bu yüzden sülardan hasıl olan varidat azalıyor. Hükümeti cumhuriyetimizden rica edelim üç beş sene için bu sulardan alınan bu resimleri affetsin. Bu suretle su daha ucuza mal olur ve Halkevleri ve mümkün olan vasıtalarla köylere varıncıya kadar bu suların tanıtılmasını temin etmiş oluruz. Bu suların kıymetleri ve esasları hakkında fennî birçok izahat verilmiştir. Halkın bu sulardan istifadesini temin için ne mümkünse yapmalıyız. Propaganda meselesine gelince:

Filhakika Rahmi Beyefendinin buyurdukları gibi, kazalara ve nahiyelere varıncıya kadar heyeti merkeziyenin teşkil edeceği kimseler tarafından bu propagandanın her tarafta yapılmasını teklif ve rica edeceğim.

Merkezi Umumî Reisi ve Sıhhiye Vekili Dr. Refik Beyefendi — Efendim; Damar Bey arkadaşımın teklifi üzerine evvelce bir defa daha münaaka edilmişti. Heyeti celileniz belki derhatır buyururlar. O zaman da arzetmiştim. Bu bir firma meselesidir. Hilâliahmer isminin bilindiği en uzak köşelere kadar yeni ismi işittirip duyuruncıya kadar 50 sene geçer. Fakat mutlaka değiştirmek lâzım gelir, ve heyeti muhtereme buna karar verirse bendeniz muhalif değilim. Fakat bu yeni adın tanıtılması için, yeni baştan işe başlamak lâzımdır. Heyeti celileniz nasıl karar verirse öyle hareket ederiz.

Osman Nuri Bey arkadaşım bayrama taallük eden şefkat pullarından bahsettiler. Esasen bir kanun mevcuttur, bayram günlerinde şefkat pullarının yapıştırılması hakkında bir kanun vardır. Mesele bu iş için bir teşkilât vücade getirerek postanelerde çalıştırabilmektir. Merkezi Umumîiniz bu mesele üzerinde meşgul olmaktadır.

Maden sularından, bilhassa oktruva resminden bahsettiler. Bunun hakkında B. M. Meclisinde elyevm bir teklif vardır, Bütçe Encümeninde tetkik edilmektedir. Maden suyu meselesinde belki tenvire medar olabilir ufak bir iki adet arzedeyim:

Efendim; bir litrelik maden suyu şişesi İstanbul gümrüğüne sekiz kuruş altı yüz doksan dört milime mal olur. Yarım litrelik bir şişe altı kuruş a mal olur. Rihtım, gümrük resmi dizbarko, dühuliye (boş şişelerin) vezin ücreti ve masraf, muamele vergisi, şigorta gümrükten Haydarpaşaya vapura teslim Haydarpaşa — Hamam tren ücreti bir litrelik şişe için altı kuruş dört bin yüz on üç milim, yarım litrelik için dört kuruş altı yüz doksan dokuz milim.

Bundan başka bir şişenin doldurma, sandıklama, çivi ve lüzumu olduğu takdirde tahta, zamk gibi masrafları, kapsül ve etiket bedeli, su parası, membadan Hamam istasyonunda vagona teslim, 1 şişenin nakliyesi, binaların 20 senede ve makinelerin 10 senede amortismanı bir litrelik şişe için 6 kuruş dört yüz kırk üç milim, yarım litrelik şişe için dört kuruş 2551 milim ve bu suretle Hamam istasyonunda dolu bir litrelik şişe yirmi kuruş beş bin iki yüz elli milim yarım litrelik şişe de on dört kuruş üç bin iki yüz elli milime mal oluyor. Daha istasyondayız. Müsaade buyursanız bunun alt tarafı da var. Hamam istasyonunda vagona dolu bir şişenin maliyetini yazdık, oradan itibaren bir şişeye isabet eden tren ücreti, şehre geldiği zaman okturva, İstanbul satış masrafı, reklâm masrafı, depoya nakil, yüzde 2 kırık mukabili, yüzde 7 beyiye. Bir litrelik bir şişe maden suyu 28 kuruş 7.380 milime İstanbulla mal oluyor, yarım litrelik bir şişe 20 kuruş 2.620 milime geliyor.

Bir kere bir litrelik maden suyunun maliyetini 28 kuruş 7.380 milim kabul edersek, şişe başına cemiyete 50 para kalıyor. Bunun indirilmesi lâzımdır. Fakat arzettiğim gibi hesaplar tamamı tamamına yapılmıştır. Eskiden hilâliahmer eşyasının nakliyesi için ciheti askeriyenin tarifesi mevcuttu. Bilahara birçok teşekküllere ait bu gibi hususî muafiyetler kaldırıldığı zaman bu arada bizden de kaldırıldı. O vakittenberi şekil budur. Binaenaleyh suyun ucuz satılmasına imkân bulmak yedi iktidarımızda değildir.

Efendim dahilde şişe fabrikası yapmak meselesi bunu ucuzlatabilir fikri vardır. Bu işi merkezi umuminiz de tetkik etmiştir. Fakat neticede bundan bir menfaat teminine imkân görmedi.

İhsan Paşa (Giresun mebusu) — Acaba bu şişe fabrikasını inhisar idaresi yapamaz mı?

Merkezi Umumî Reisi Sırhiye Vekili Dr. Refik Bey (devamla) — Mümkündür efendim. Fakat; inhisar idaresinin yapacağı şişe maden suyu

şişesi değildir. İmal edilecek olan şişelerin suyun terkiibini bozmaması lâzımdır. Aynı zamanda maden suyu şişesinin birçok hususiyetleri vardır. Meselâ alelâde bir şişe fabrikası 70 — 80 bin liraya mal oluyorsa; maden suyu şişe fabrikası 200 bin liraya mal olmaktadır. Bugüne kadar cemiye-timizce böyle bir fabrika inşasına teşebbüs edilmemesi ve hariçten alınma-sı bu şişelerin bize maliyet fiatından daha ucuza gelmesinden dolayıdır. Biz de böyle bir fabrikanın memleketimizde tesisini isteriz, fakat arzettiğim gibi bu şişeler bize maliyet fiatından daha ucuza mal olmaktadır.

Damar Bey (Adana mebusu) — Muhterem Reis Beyefendinin ifadele-rinden anlıyorum ki bu isme taraftar değillerdir. Esbabı mucibe olarak da diyorlar ki, gerek dahilde, gerek hariçte bu bir firma meselesidir. Hattâ hilâliahmer ismi köylere kadar yayılmıştır. Benim hatırıma ilk önce şu geldi: Bu firma meselesi hariçte tanınmış olduğu için bunun tebdilinin hariçte bir tesir yapmak endişesinden çekiniyorlar. Halbuki Almanca Fransızca Hilâliahmer ne ise tercüme edildiği zaman Türkçe de Kırmızı ay odur. Arada hiç bir fark yoktur. Bu, böyle olmakla beraber bendenizce bu ismin değiştirilmesinden sonra bütçede iane faslında bir tesir hasıl olup olmamasıdır. Halbuki bütçeye baktım 1932 bütçesinde ianat faslına 150 bin lira koymuşlar, bundan 88 bin küsur lira tahsilât yapılabilmıştır. Sonra bütçede sırasıyla şu rakamlar geliyor: Aidat: 50.000, şefkat pulları ve adli-ye kâğıtları hasılatı: 120.000, müsamere hasılatı: 45.000, çiçek günü hası-latı: 14.000, gazete hasılatı: 4.500, vilâyetler ve şubelerin geçen sene vari-datı: 30.000, idarei hususiye ve belediye bütçelerinden verilecek yardım akçesi: 10.000, kurban derileri, zekât ve fitre hasılatı: 150.000, gayri men-kul mallar kirası: 8.000, faiz: 90.000, satış hasılatı: 20.000, oyun kâğıtları hasılatı: 150.000, hükûmetçe verilecek imtiyazlar: 1, bunların bir kıs-mı tahsill edilmiş, bir kısmı kalmış, hulâsa; bunlara bakacak olursak he-men hep umumiyetle memleketimizden verilen şeylerdir. Bunun için bilmi-yorum neden kabul etmiyorlar. Teşekkürümüzün güzel bir Türk adıyla ya-dedilmesinde çok menfaat vardır, bu yüzden maddî kısmın değişmiyeceğini tahmin ediyorum.

Merkezi Umumi Reisi ve Sıhhiye Vekili Dr. Refik Beyefendi — Efen-dim Damar Bey arkadaşım yanlış anladılar. Bendenizin noktai nazarım şu-dur: Meclisi umumî niz neye karar verirse ona ittiba edeceğim. Bendeniz dedim ki: Elli senede kazanılmış bir isimdir. Bu itibarla düşünelim eğer kabul buyurursanız bendeniz şimdiden kabul ediyorum. Meseleyi izah e-derlerken varidata da temas buyurdular. Bu hususta bir noktayı arz edeyim:

Malûmu âliniz biz bütçemizi yaparken bir sene evelki aldığımız varidatı esas olarak alıyoruz. 1 Temmuz 1931 den 30 Haziran 1932 ye kadar aldığımız yekûnlar ne ise bu seneki bütçemize onu esas kabul ediyoruz. Oradaki 150 bin lira o bütçe senesine takaddüm eden yıldan evelki bütçe senesinin tahakkukatıdır. Fark dört beş sene evelki zamanla 31, 32 senesi arasında olmuştur. Bu 150 binden 31, 32 senesinde 88 bin küsur lirası tahsil edilmiş bu sene bu rakamı koyuyoruz. İsim meselesi hakkında hiç bir ihtilâfımız yoktur.

Damar Bey (Adana mebusu) — Teşekkür ederim.

Vasfı Bey (Fatih murahhası) — Muhterem Beyefendiler, bendeniz düşündüm tatbik edilen ve güzel bir netice veren bir meselenin bütün Türkiye'ye teşmilini teklif edeceğim. Bayramın birinci günü tevzi edilen kutuların hasılatını pek az buldum. Bunun üzerine tebrik kartları bastırarak halka tevzi ettik. Bu hususta merkezi umumî emir vermişti bunu ilk önce Fatih şubemizde tatbik ettik. Merkezi umumî bu sene İsatnbulda da tatbikini emretti. Bizim Fatih kazasında kutu usulü tatbik edildiği zaman hasılat 190 lirayı geçmiyordu. Bu yeni formül hasılatı 1700 liraya çıkarmıştır. Binaenaleyh bunun bütün Türkiye'de tatbikini rica edeceğim. Tatbikinde katiyen kolaylık vardır. Esasen bayramın birinci günü hilâliahmerin bütün faal azası ayak üstündedir. Bu heyetler mahallâta dolaşarak bastırılan tebrik kartını evlere dağıtacaklar ve aldıkları paranın makbuzunu vereceklerdir. Ricam bundan ibarettir.

Osman Nuri Bey (Kırşehir murahhası) — Efendim bendeniz tatbik ettiğim bir usulün teşmilini rica edeceğim. Bu hususta hiç bir yerden emir almadığım halde faydasını gördüm. Gerçi nizamnamede böyle bir şey var; Tayyare Cemiyeti evlenirken 100 küsur kuruş mukabilinde bir varaka verir. Bendeniz muayene olan çiftler için verilen bu varakalara beşer, onar kuruşluk pul yapıştırdım ve bundan beş altı yüz lira para aldım. Buna hiç kimse itiraz etmediği gibi daha fazla yapıştırılmasını arzu edenler de oldu. Gerçi bunun kanuna muvafık olup olmadığını bilmiyorum. Eğer mugayırı kanun değilse bu usulün teşmilini rica edeceğim.

Mazhar Müfit Bey (Denizli mebusu) — Beyefendiler, muhterem arkadaşlarımız hilâliahmer varidatının tezyidi için birçok fikirler dermeyan ettiler, çok güzel, bendeniz de taraftarım. Bir arkadaşımız Fatihte kart bastırarak dağıttık diyorlar, bir arkadaşımız evlenme kâğıtlarına pul yapıştırdık ve bunun teşmilini isteriz diyorlar. Fakat halk ne diyor; bunu

dinliyelim. Bu bayram bendeniz de İstanbulda idim. Halk: Bayramda gözümüzü açtık bekçi geldi, müvezzi geldi, postacı geldi bir de hilâliahmer geldi diyor. Biraz da halkı düşünmek lâzım gelir. Varidatın artmasını arzu ederiz, fakat halkı da düşünmek lâzım.

Pullara gelince: İşte bu bayram altı kuruşa olan bir posta mektubu sekiz kuruşa çıkmıştır. Çünkü hilâliahmerin şefkat pulu olduğu gibi aynı zamanda Himaye-i Etfalin kanunî günü tesadüf ettiği için o müessesenin de pulu yapıştırılmıştır. Bu sene varidatın bundan dolayı tenakus edeceğini nazarı dikkate almayacak mıyız? Varidatın çoğalmasını isteriz. Fakat bunun bir de halka karşı yaptığı tesiri düşünmek lâzımdır. Yoksa gayet kolaydır, karar veririz, senenin bir ayında bu pullar yapıştırılır. Fakat kabiliyeti tatbi-kiyesi var mıdır, yok mudur?

Varidat bulmak meselesi gayet hassas bir meseledir. Binaenaleyh bu meselede burada karar vermekten ise heyeti idareye havale edelim orada tetkik etsinler biraz da halkı düşünmek lâzımdır.

Reris Paşa Hazretleri — Başka söz istiyen yoktur birçok tahrir ve teklifler vardır. Fakat evvelâ merkezi umumî raporu reye konacak bu neticeyi aldıktan sonra bu teklifleri ayrı ayrı reye arzederiz. Kanun mevzuu olanlar için icap eden teşebbüsü almak üzere muameleyi merkez heyetine tevdi ederiz. Merkez heyeti tarafından karar verilmesi icap edenleri de merkez heyetine verilir. Şimdi o tahrirler birer bire okundukça ne muamele göreceğini kararlaştırırız, bundan evvel merkezi umumînin raporu hakkında başka söz istiyen olmadı için bu raporun tasdikini ve merkez heyetinin ibrasını reyinize arz ediyorum.

Merkezi umumî raporunu ve merkez heyetinin ibrasını kabul edenler... etmiyenler... merkezi umumî raporu kabul ve merkez heyeti ibra edilmiştir. Şimdi tahrirleri birer birer okutacağız.

YÜKSEK RİYASETE

Hilâliahmer adının Kırmızıray adına tebdilini teklif ederim.

Damar: Adana

Reis Paşa Hazretleri — Bu teklifi kongre kararına taallük ettiği için reye koyacağım.

Naim Hazım Bey (Konya Mebusu) — Efendim Türk Dili Tetkik Cemiyeti Arapça ve Farsça kelimelerin karşılığını araştırmaktadır. Hilâl

ile ay arasında fark vardır. Hilâlin karşılığını sormuştur. Herhalde bir karar vercektir,

Sonra Damar Bey arkadaşımızın teklifinde (kırmızı) kelimesi vardır. Bu kelime gariptir ki Türkçe değildir. Arapça kelimelerin Türkçeden alındığını ileri süren bir arkadaşınız olduğum halde bu kelimenin Türkçe olduğunu arzedemiyorum. (Kırmız) denen bir böcek vardır, kelime oradan gelmektedir. Böyle Türkçe olduğu pek belli olmıyan ve katiyetle bilinmiyen bir kelime kabul etmiyelim. Onun için bendenizce bu işi gelecek devreye bırakalım. Bu müddet zarfında Türk Dili Tetkik Cemiyeti birçok kelimelerin öz karşılığını bulabilecektir. (Doğru sesleri).

Reis Paşa Hazretleri — Esas itibariyle ismin türkçe olması hususunu reye koyalım. Bu kabul edildikten sonra tetkik cemiyeti ile merkez heyeti temasa gelir. Hilâliahmerin mukabili tetkik cemiyetince nasıl tespit edilirse bu mesele de o suretle halledilir. Evvelâ ismin halis türkçeye çevrilmesi için karar verilebilir, merkezi umumî ve reis Bey de buna muhalif değildir.

Arık oğlu Damar B. (Adana mebusu) — Muhterem arkadaşımız kırmızı kelimesini arapça bir kelime olduğunu ifade ettiler. Kendisinin lisan mütehassisi olduklarını bendeniz çok iyi biliyordum. Kırmızı kelimesinin arapça olduğunu da biliyordum. Fakat meselâ ateş vardır, bunun gibi bir çok kelimeler vardır. Biz bunları kendi malımız addetmişizdir, ateş yerine ud mu diyeceğiz. Benim fikrime evvelâ kızıl kelimesi geldi. Fakat o başka manayadır, başka bir kelime bulamadım. Kelime üzerinde ısrar etmiyorum. Benim istediğim türkçe olmasıdır. Kanaatim budur. Kelime üzerinde oynamadım. Kırmızının ben de kendisi kadar fransızca olduğunu biliyordum.

Reis Paşa Hazretleri — Şimdi esas itibariyle Hilâliahmerin mukabili olan türkçeye tahvilini reynize arzedeceğim.

Adın türkçeye tahvilini kabul edenler, etmiyenler.

Reis Paşa Hazretleri — Türkçeye tahvili kabul edilmiştir... Umumi merkez heyeti Türk Dili Tetkik Cemiyeti ile temasta bulunarak bunun türkçesini tespit ettikten sonra ilân etmek salâhiyetini haizdir. (Gürültüler) rica ederim konuşmayınız.

Bir takrir var okutuyorum.

YÜKSEK REİSLİĞE;

Millî terbiye ve ahlâk itibariyle de mazbutiyet altında bulundurulmuş

olmak ve muhterem müesseseye de bir varidat kaynağı teşkil eylemek üzere yabancı diyarlardan getirilmekte olan sinema filimlerinin memleketimize ithali inhisarının Hilâliahmere verilmesi için hükûmeti cümhuriyemiz nezdinde teşebbüsatta bulunulmasını arz ve teklif eylerim efendim.

25 - 4 - 1933

Cemil, Zühtü

Reis Paşa Hazretleri — Umumî Merkez Heyetine veririz. Tasvip ve ya ademi tasvip mevzuu bahis olmaksızın icabını düşünür.

Diğer bir takrir var efendim okutuyorum.

HİLÂLİAHMEER KONGRESİ YÜKSEK RİYASETİNE.

Hilâliahmer Cemiyetinin bütün muamelatında ötedenberi göstermiş olduğu intizam ve ciddiyeti hürmetle anmaktayım. Bu defa da kongreye arzetmiş olduğu senelik rapor münderecatı ve hesabatında ve en ufak teferriatda ve şubelerinin vaziyetine kadar ibraz ettiği açık ve dürüst muameleye teşekkürle muttali bulunmaktayım. Azamî tasarrufa riayet ederek büyük bir feragat ve tevazu ile bu hayırlı müesseseyi idare eden cemiyetin yüksek heyeti idaresine ve heyeti merkeziye azayı muhteremesine ve taşradaki bilumum şubaları idareye tasvip buyurulduğu takdirde heyeti celilenizin takdiratının iblağ ve tamim buyurulmasına müsaadelerini teklif ve istirham ediyorum.

Gümüşane murahhası: M. Şevki.

Reis Paşa Hazretleri — Teklifi bilâ müzakere reyinize arz ediyorum. Kabul edenler..... etimyenler.... kabul edilmiştir.

YÜKSEK REİSLİĞE

Gençlik hilâliahmerinin yapacağı hizmetler pek çoktur. Bu hizmetleri talimatnamede gösterilen membalardan temin edilecek varidatla yapmağa imkân yoktur. Halbuki bu çok faydalı işleri yapmak da lazımdır. Bu takdirde başka bir varidat menbaları aramak mecburiyeti vardır. Merkez heyetiniz bu hizmetleri ifa etmek için Halkevlerinin muavenetlerini hayır cemiyetlerinin muzaharetlerini temin etmek için çalışıyor. İhtiyacın büyüklüğü karşısında bu yardımları da kifayetsiz gördüğüm için ilk hatıra gelen bir varidat menbânı Amerika'da yapıldığı gibi kış ve yaz mevsimlerine girileceği zamanlara müsadif senenin münasip iki gününü Gençlik Hilâliahmeri bohça günü olarak kabul buyurulmasını arz ve teklif ediyorum. Bu iki günde Gençlik Hilâliahmeri yapılacak talimata tevfi kan

münasip vasıtalarla halkımızın kullanmıyarak bir tarafa attıkları elbise, çamaşır, kundura ve buna mümasil eşyadan hazırlıyacakları bohçaları toplıyacak, etüvlerden geçirilecek ıslâh ve tadilleri mümkün olanları ıslah ettirdikten sonra muhtaç olanlara tevzi,mütebakisini de paçavra halinde satıp elde edeceği paraları hayırlı işlere sarfedecektir .

Bu teklifim tasvibinize mazhar olursa merkez heyetiniz yapacağı yardımlardan bir kısmını bu suretle karşılayabilecektir.

Hilâliahmer merkezi umumî azasından Gençlik
Dernekleri teşkilâtı merkez heyeti reisi Rahmi

Reis Paşa Hazretleri — Teklifi merkez heyetine tevdi ediyoruz.

YÜKSEK REİSLİĞE;

Heyeti âliyenize takdim edilen raporun hesap kısmında dikkatimizi üstüne çeken bir nokta vardır. Bu da varidat faslında aza teahhüdâtının tahsilatta düşük olmasıdır. Bunun sebepleri arasında en belli başlı olanları iktisadî darlık, merkez ve şubelerimizde aza teahhüdâtını toplıyacak muvazzaf tahsildarların bulunmamasıdır.

Salibiahmercilikte en ileri gitmiş olan memleketlerden biri olan İsviçre salibiahmeri de varidatından aza teahhüdâtına ait kısmındaki düşüklükten şikâyet etmektedir. İsviçre salibiahmerinin bu azalmayı önlemek için düşündüğü, bulduğu ve tatbiyke başladığı bir çok tedbirler vardır. Şehirlerimizde dağınıklık, nakil vasıtalarının azlığı yüzünden muvazzaf tahsildar kullanmakla cemiyetimize büyük bir menfaat teimn edileceğine kanaat etmiyorum. Aza teahhüdâtının muntazaman toplanabilmesi için Sakarya zaferimizin yıldönümü günü başlamak ve bir hafta sürmek üzere bir Hilâliahmer haftası tesis edilmesini ve bu hafta içinde sokaklarda, caddelerde meydanlarda, tiyatro, sinema, kıraatane, lokanta gibi umumî yerlerde Hilâliahmeri halkımıza hatırlatacak, tanıttıracak levhalar, afişler teşhir etmek ve şehirlerin münasip meydanlarında gene bu hafta içinde 25 kuruş mukabilinde senelik muvakkat aza kaydetmek ve kaydolanlara kaydolunduğu seneyi gösteren mukavvadan veya ucuza malolacak herhangi bir maddeden senelik aza karnesi vermek suretiyle halkı senelik muvakkat aza olmağa teşvik ve tahsilâtı kolaylaştıracak bir usulün tatbikini teklif ederim. Bu usul birçok salibiahmer cemiyetleri tarafından tatbik edilmekte ve iyi neticeler vermektedir.

Hilâliahmer merkezi umumî azasından Gençlik
Dernekleri teşkilâtı merkez heyeti reisi Rahmi.

Reis Paşa Hazretleri — Münasip görürseniz bunu da umumî merkez heyetine tevdi edelim. (muvafilek sesleri)

Yüksek riyasete;

Denizli Hilâliahmer merkezi muhasibi eczacı Hüsnü, Uşak Hilâliahmer merkezi sabık reisi olup halen idare heyeti azasından bulunan Yılandı oğlu İsmail Azmi ve Çatalca hilâliahmer şubesi reisi Osman Beylerin on seneyi mütecaviz bir zamandan beri teşkilâtımızda fiilî ve fahrî olarak meşkur hizmetleri görülmüş olmasına binaen kendilerine nizamnamei esasının yirmi yedinci maddesine göre fahrî azalık ünvanının tevcihinin merkezi umumî kararını mucibince arz ve teklif eylerim efendim.

Hilâliahmer cemiyeti merkezi umumî reisi Dr. Refik

Reis Paşa Hazretleri — Bu teklifi reyi âlinize arz ediyorum. Kabul edenler..... etmeyenler.... Kabul edilmiştir.

Yüksek reisliğe;

Taşra teşkilâtımızın merkez ve idare heyetleri arasına seçilen zevattan bazılarınin cemiyete ait kıymetleri herhangi bir sebeple boğazlarına geçirmekte olduklarına tesadüf edilmektedir.

Her ne kadar merkezi umumî bu gibilerinin zimmetlerine geçen kıymetlerin tahsili için lâyük olduğu ehemmiyetle iycaplarını yapmaktan geri kalmıyorsa da teşkilâtımızı idare eden heyetlerin müntahap bulunması nizamnamei esasımızın bu gibi ahvali tebeyyün edenler hakkında bir kaydı ihtiva etmemesi dolayısıyla intihap müddetlerinin sonuna kadar yerlerini işgal etmelerinin ve yeniden intihap edilmelerinin önüne geçilememektedir. Cemiyetimiz menfaatini ihlal eden bu gibi hallere meydan vermemek maksadile, cemiyete ait herhangi bir kıymeti zimmetlerine geçirdikleri anlaşılanların teşkilâtımızın merkez ve idare heyetleri arasından derhal çıkarılmaları ve müteakip intihaplarda da intihap edilmemeleri için nizamnamei esasının 28 inci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkranın ilavesini idare heyeti ve merkezi umumî kararına istinaden arz ve teklif ederim Efendim.

Hilâliahmer Cemiyeti Merkezi Umumî Reisi

Doktor Refik

Fıkra: Hilaliahmere ait bir kıymeti zimmetine geçirdiği tebeyyün eden kimseler merkez ve idare heyetleri arasında bulunamazlar.

(Muvafilek sesleri)

Reis Paşa Hazretleri — Teklif hakkında bir mütelea var mı Efendim?

(Muvafilek sesleri)

Kabul edenler.... etmeyenler.... kabul edilmiştir,

HİLÂLİAHMER YÜKSEK KONGRE RİYASETİ
MUHTEREMESİNE

Efendim, Fatih kazasınca bulunup tatbik dilen tebrik kartı tevzii usulünün bütün Türkiyede tatbikini rica ederim Efendim.

25 — 4 — 1933

Fatih Kazası Murahhası

Vasfi. —

Reis Paşa Hazretleri — Münasip görürseniz bu teklifi de umumî merkez heyetine verelim. (Muvafık sesleri)

933, 934 bütçesine geçiyoruz. Varidat cetvelini okutuyorum.

Fasıl	Gelirin nevi	Lira
1	İânât	85 000
2	Aidat	25 000
3	Şefkat pulları geliri	100 000
4	Müsamere geliri	50 000
5	Hilâliahmer günü geliri	12 000
6	Hilâliahmer gazetesi geliri	5 000
7	Merkez ve şubelerin geçen seneler geliri	20 000
8	Hususî idareler ve belediye bütçelerinden verilecek Y. akçesi	5 000
9	Kurban derileri zekât ve fitre geliri	100 000
10	Gayri menkul mallar kirası	10 000
11	Faiz	80 000
12	Oyun kâğıtları geliri	150 000
13	Madensuyu geliri	5 000
14	Hükûmetçe verilecek imtiyazlar	1
15	Müteferrik gelir	10 000
16	Satış geliri	20 000
17	Hilâliahmer gençlik derneği geliri	27 000
	Yekûn	704 001
18	Fevkalâde gelir, hükûmetçe verilecek tahsisat	110 000
	Yekûnû	814 001

Reis Paşa Hazretleri — Mütalea var mı efendim.

Variadt cetvelini kabul edenler... etmiyenler... / kabul edilmiştir efendim.

Efendim masraf cetveline geçiyoruz.

Birinci kısım: Tahsisat ve Maaşat:

Fasıl	Madde	Masrafın nev'i	Lira	Lira
1		Merkezi Umumî:		
	1	Tahsisat	3 600	
	2	Merkezi Umumî şubeleri	48 060	
	3	Teftiş Heyeti	16 380	
	4	Müstahdemin	9 480	77 520
2		Eskişehir ambarı:		
	1	Memurin	17 580	
	2	Müstahdemin ve daimî amele	9 060	26 640

İkinci kısım: İdarî Masraflar:

3		Merkezi Umumî:		
	1	Müteferrika	4 500	
	2	Tenvir ve teshin	3 000	7 500
4		Eskişehir ambarı:		
	1	Müteferrika	2 000	
	2	Tenvir ve teshin	800	
	3	Nakliye vasıtaları	2 000	4 800
5		Teftiş heyeti masrafı		11 000
6		Hilâliahmer Merkez ve Şubelerinin idarî masrafları		90 000
7		Hilâliahmer Merkez ve Şubelerinin geçen seneler idarî masrafları		5 000

Üçüncü kısım: Umumî Masraflar:

1	Eşya ve levazım sigortası	6 000
2	Gayrimenkul malların sigorta ve vergisi	4 500
3	Memurların sigortası	4 600
4	Kırtasiye ve evrakı matbua	3 000
5	Harcırah	1 000
6	Posta ve telgraf	1 000
7	Eşya nakliye ve ambalaj masrafı	1 000
8	Melbusat	1 500
9	Demirbaş eşya imha payı	2 000
10	Tazminat	1 000

11	Rozet ve çiçek iymaliyesi	2 000	
12	Şefkat pulu ve makbuzlar tab'iyesi	4 000	
13	Düşünülmeyen masraflar	9 200	
14	Mahkeme masrafı ve avukat ücreti	2 000	42 800

Dördüncü kısım: Muhtelif Masraflar:

9	Hastabakıcılık mektebi maaş ve masrafı	40 000	
10	Mecmua masrafı, tahrir heyeti ve tercüme	5 000	
11	Propaganda	5 000	
12	Beynelmilel salibiahmer ittihadına muavenet	3 000	
13	„ kongre masrafı	3 000	
14	Eşya mübayaat ve iymalâtı	200 000	
15	İnşaat, tesisat ve taminat	5 000	
16	Hilâliahmer gazetesi masrafı	3 500	
17	Hükûmetçe verilecek imtiyazlar masrafı	1	
18	Hilâliahmer Gençlik Derneği masrafı	19 500	

Beşinci kısım:

19	İmdat ve Muavenet	100 000	
20	Hilâliahmer Merkez ve şubelerinin geçen senelere ait imdat masrafları	3 000	
	Yekûn	652 261	

Reis Paşa Hazretleri — Masraf cetvelini reyinize arz ediyorum.

Kabul edenler... etmiyenler... kabul edilmiştir efendim.

Bütçe talimatnamesini okutuyorum.

1 — 1 Temmuz 1933 tarihinden 30 Haziren 1934 tarihine kadar olan varidat (814 001) lira olarak tahmin edilmiştir.

2 — 1 Temmuz 1933 tarihinden 30 Haziran 1934 tarihine kadar olan masraflar (652 261) lira olarak tesbit edilmiştir.

3 — İhtiyat akçesi: âdi ve fevkalâde olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Fevkalâde ihtiyat akçası olarak nakit ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası hisse senetlerinden ibaret olmak üzere (1,210,000) Türk lirası tahsis edilmiştir. Bu fevkalâde ihtiyat akçası Meclisi Umumî kararı olmadıkça vakıf-hazarda sarfedilemez.

4 — Hilâliahmer Merkezi Umumisi tarafından tesbit edilmiş olan am-

bar malzeme kadrosuna dahil bulunan her nevi eczayi tıbbiye ve malzeme ve Edevatı Sıhhiye keza Meclisi Umumî kararı olmadıkça vaktihazarda sarfedilemez. Ancak kadrodaki bilumum eşya ve diğerlerinin tebdiline lüzum hasıl oldukça iycabeden şekil ve surette mübadele edilir. Merkezi Umumî ambar malzeme kadrosuna dahil olmıyan ambar mevcudunun fazlalarını satmağa veya muavenet eşyası olarak ayırmağa mezundur.

5 — Merkezi Umumî bütçenin varidat fasıllarına tahminen konan paralardan fazla tahsilât yaptığı takdirde işbu tahsilât fazlasını 14 üncü Eşya Mübayaat ve İmalâtı ve 19 uncu İmdat ve Muavenet fasıllarındaki tahsisatta ilâve etmek suretiyle sarfa mezundur.

6 — Merkezi Umumî Gayrimenkul Mallardan faydasını görmediklerini satmağa ve lüzum gördüğü takdirde bu satıştan hasıl olan para ile başka Gayri Menkul Mallar satın almağa veya yeniden yaptıрмаğa salahiyettardır.

7 — Masraf Bütçesinde muharrer bir hizmetin ifası için mevcut ve biriktirilmiş malzemeden sarfiyat vuku bulduğu takdirde bu malzemenin kıymeti üzerinden mukabili olan miktar, Masraf bütçesinde ait olduğu fasıldan tenzil edildiği gibi nakden yapılacak muavenetlerin masrafları dahi faslından tesviye olunur.

8 Eşyanın muhtelif hizmetler için vuku bulacak nakil ve sair bilumum masrafları bu hizmetlere ait fasıldan tesviye edilir.

9 — Gerek Merkezi Umumîce yapılacak ve gerek Merkezi Umuminin tavsiyesiyle merkez ve şubeler tarafından tertip edilecek müsamerelerin ehemmiyeti derecesine göre masraf yapılması caizdir.

10 — Doğrudan doğruya Merkezi Umumîce veya merkez ve şubelerden gayri yerlerde sarfolunacak şefkat pulları hasılatından % 20 ye kadar satış aidatı verilmek caizdir.

11 — Devair, Müessesat ve Efrat tarafından verilecek Emanet, bütçeye taallûk ettirilmeksizin ahz ve iade ve herhangi bir hizmet için vukubulacak tevdiat kezalik aynı kayıt ile kabul ve maksadı hidematı ifaya Merkezi Umumî mezundur.

12 — Merkezi Umumî 1932 - 1933 Bütçesinin 14 üncü İnşaat, Tesisat ve Tamirat faslına konulmuş olan tahsisattan sarfedilmeyen kısmını 1933-1934 Bütçesine ilâve suretiyle sarfedebilir.

13 — Merkez Ambarında ihtiyaç görüldüğü takdirde kadro harici çalış-

tırılacak müstahdemın ücretleri 14 üncü Eşya Mübayaat ve İmalâtı faslından verilir.

14 — Bütçenin fasılları dahilinde maddeden maddeye tahsisat nakline Heyeti İdarenin teklifi ile Merkezi Umumî mezundur.

15 — Hükûmetin inhisarı altında olup niyabeten Hilâliahmer tarafından getirtilerek satılmakta olan oyun kâğıtlarının mübayaâ bedeliyle gümrük resmi, hazineye ait hisse ve sair masrafları, velhasıl bu işi tedvir için mütedavil sermaye olarak Merkezi Umumî (120,000) lira sermaye koymağa mezundur. Bütçe varidat kısmının 12 inci faslına ise bu kâğıtların getireceği safi varidat konulmuştur.

16 — Şartnamesine tevfikân Hilâliahmer tarafından fennî tesisatla işletirilen Karahisar Madensuyu için sabit sermaye olarak (120 000) lira ve işletmesine ait bilcümle masraflar için de mütedavil sermaye olarak (100,000) lira tahsis edilmiş olup bütçenin varidat kısmının 13 üncü faslına bu suyun getireceği safi varidat konulmuştur.

17 — Hilâliahmer merkez ve şubelerinin varidatı, bütçenin varidat kısmında tahmin olunan miktarları geçtiği takdirde bunların masrafları için de Bütçenin masraf kısmının 6, 7, 19 ve 20 inci fasıllarına tahminen konulan miktarları, Nizamnamei Esasinin 123 üncü maddesine tevfikân artabilir.

18 — Hastabakıcılık Hemşireler mektebi Müdür, Heyeti Talimiye, Memurin ve Müstahdemini ile talebe tahsisatı, İaşe ve Masarifi sairesi mukabili olarak bütçenin 9 uncu faslına konulan tahsisatın sureti sarfının tesbiti ile iktizasının ifasına Merkezi Umumî salâhiyettardır.

19 — Hilâliahmer Gençlik Derneği Talimatnamesinin 40 ncı maddesine göre bütçenin gelir kısmının 17 inci faslına Derneğin geliri 27 000 lira tahmin edilerek konulmuştur. Masraf kısmının 18 inci faslında gösterilen paranın sarf suretini Dernek Merkez Heyetinin teklifi üzerine tesbit etmeğe Hilâliahmer Merkezi Umumi salâhiyettardır.

Reis Paşa Hazretleri — Bütçe talimatnamesini reyinize arz ediyorum, kabul edenler... etmiyenler.. kabul edilmiştir.

İstanbul Hilâliahmer Cemiyeti Reisi, İstanbul ve Beşiktaş murahhası Ali Paşa — Efendim müsaadenizle bir şey arzedeceğim.

Malûmu âlinizdir ki İstanbulda hilâliahmerimizin bir sanat evi vardır. Şüheda kızlarının infakı maksadiyle açılmıştır. Ve bugün inayeti hakla

çok fukaranın nafakasını hazırlamakta bulunmuştur. Heyeti celileniz iki senedenberi bu müesseseye ikişer bin lira verdi. Müessese bu para ile sermayesini arttırmıştır. Bu sene askerlerimiz için hazırlanan pijamaların dikilmesi emrinde mevcut kızlarımıza iltihak eden diğer kızların sayesinde mesele pek güzel intağ edilmiştir. Bu fukaraların hiç birinin makinesi yokken, verdiğimiz yevmiyelerle on on beş tanesi makine edinmiştir. Bu muhtaç kadınların bendenize tevdi ettikleri vecibei şükranı heyeti âliyenize arz etmekle mübahiyim.

Reis Paşa Hazretleri — Ruznamede nizamname mucibince merkezi umumî âzalığından çıkacak zevatın yerine diğerlerinin intihabı vardır.

Merkezi Umumî Reisi Sıhhiye Vekili Dr. Refik Beyefendi — Efendim, nizamnamei esasının elli ikinci maddesi (Merkezi umumî âzasından beşi her sene meclisi umumîce ve kur'a ile çıkarılarak yerlerine reyi hafî ile diğerleri intihap olunur. yeni intihap olunan âza eskilerin tecdidine kadar kur'aya ithal edilmez. Otuz âza tamamen tecdit edildikten sonra yeni intihap olunanlardan, her sene beşi kıdem sırasıyla çıkarılarak her sene meclisi umumîce yeniden âza intihap olunur) der. Elli üçüncü maddesi de (Gerek kur'a ile gerek kıdem sırasıyla çıkarılacak âzanın tekrar intihabı caizdir) der.

Merkezi umumîce mevcut kayde binaen Hakkı Şinasi Paşa Erzurum, Rahmi Bey Sivas, Emin Bey Eskişehir, Ahmet Bey Hanif zade (tüccardan), Dr. İsmail Aasım Bey (Sıhhat işleri umum müdürü) nizamname mucibince merkezi umumîden çıkacaktır. Yerlerine yenileri intihap olunacaktır. Tekrar intihapları da caizdir. Bunun haricinde merkezi umumîmiz azasından bir arkadaş da bir senedenberi hariçte bulunmak dolayısıyla içtimalara gelemiyor. Tüccardan Nafiz Bey Ankarada oturmuyorlar. Kendilerinin müstâfa addedilmesi lâzımdır. Binaenaleyh bu arkadaşımızın yerine de bir zatın intihabı lazımdır.

Reis Paşa Hazretleri — Merkezi umumî âzası ve tetkik komisyonu hakkında iki tahrir vardır, okutuyorum:

YÜKSEK REİSLİĞE;

Nizamnamei esasının 52 inci maddesi mucibince kıdem sırasıyla çıkan Dr. Hakkı Şinasi Paşa hazretleriyle, Rahmi, Emin, Ahmet, Dr. Aasım

ismail Beyefendilerin gene nizamnamei esasının 53 üncü maddesine tevfi-
kan tekrar intihaplarını arz ve teklif ederiz efendim.

Dr. Osman Nuri, Mükerrerem, Cemil, Dr. Vehbi, Fa-
ik, S. Fikri, Dr. Saim. Saffet Ziya, İhsan, Rahmi,
Emin, Hakkı ve saire....

Teklifi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... etmiyenler... teklif ka-
bul edilmiştir.

Tüccardan Nafiz Beyin yerine de bir zatin intihabı teklif olunuyor.
Münasip görülüyorsa Cemil Beyi intihap edelim. (Muvafık sesleri.)

Nafiz Beyin yerine umumî merkez azalığına Cemil Beyin intihabın
kabul edenler... etmiyenler... kabul edilmiştir.

Tetkik komisyonu hakkında da bir takrir vardır okutuyorum:

YÜKSEK REİSLİĞE;

Nizamnamei esasının 127 inci maddesine tevfikane gelecek devre için
tetkik komisyonu azalıklarına geçen devrede olduğu gibi gene Niğde
mebusu Faik, Kocaeli mebusu Salâhattin ve Giresun mebusu Kâzım bey-
lerin seçilmelerini arz ve teklif eyleriz efendim.

Ali Haydar, Cemil, Dr. Vehbi, S. Fikri, Saffet Ziya,
İhsan, Hakkı, Rahmi, Emin ve saire...

Reis Paşa Hazretleri — Teklifi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler...
etmiyenler.. kabul edilmiştir.

Efendim birkaç teklif daha vardır okutuyorum.

YÜKSEK REİSLİĞE;

Türkiye Hilâliahmer Cemiyeti 1933 senesi umumî meclisinin içtimar
vesilesiyle cemiyetimizin yüksek Hâmisi Reisicümhurumuz Gazi Mustafa
Kemal Hazretlerine umumî meclisin tazimlerini arzetmek üzere bir heyet
seçilmesi için kongre reisliğine salahiyet verilmesini arz ve teklif eyleriz
efendim.

Ali Haydar, Kâzım, Cemli, Dr. Vehbi, Mükerrerem,
Mümtaz, Fikri, İhsan, Şükrü, Kâmil, Hakkı, Rahmi,
Dr. Emin, Saffet Ziya, Abdülhak ve saire..

Reis Paşa Hazretleri — Teklifi kabul edenler.. etmiyenler.. kabul
edilmiştir.

YÜKSEK REİSLİĞE;

Türkiye Hilâliahmer Cemiyeti 1933 senesi umumî meclisinin içtimai vesilesiyle B. M. Meclisi Reisi Kâzım ve Başvekil İsmet Paşa Hazeratıyla, Büyük Erkânı Harbiye Reisi Fevzi Paşa Hazretlerine, umumî meclisin saygılarını arzeylemek için bir heyet seçilmesi hususunda kongre reisliğine salâhiyet verilmesini arz ve teklif eyleriz efendim.

Mükernem, Rahmi, Refik, Dr. Vehbi, Cemil, Kâzım, Ali Haydar, Mümtaz, Kâzım, İhsan, Abdülhak, Şükrü, Saffat Ziya ve saire..

Reis Paşa Hazretleri — Teklifi kabul edenler.. etmiyenler.. kabul edilmiştir. Ruznamemizde başka mevat kalmamıştır.

Merkezi Umumî Reisi Sıhhiye Vekili Dr. Fefik Beyefendi — Efendim heyeti celilenize arzı şükran ederken bizi lûtfen ibra buyurduğunuzdan dolayı tekrar teşekkürü vecibe bilirim.

Bir mesele hakkında da heyeti celilenize arzı malûmat etmek isterim. Bütün dünyada Hilâliahmer, Salibiahmer Cemiyetleri tarafından sivil halkın zehirli gazlardan muhafazası için hükûmeti cümhuriyenin ittihaz eylediği bir karar üzerine, Türkiye Hilâliahmer Cemiyetine 600.0000 liralık bir ikramiye verilmiştir. Halkı zehirli gazlardan muhafaza için bir maske fabrikası vücade getirilmesine karar verildiğini arzederim. Bu suretle cemiyetimiz yeniden Türk vatandaşlarına hizmet etmek için bir fırsat daha elde etmiş oluyor. (Allah muvaffak etsin sesleri.)

Reis Paşa Hazretleri — Ruznamemizde başka bir madde kalmamıştır. Kongrenin çok isabetli ve faydalı kararlarını yeni umumî merkez heyetinin iyi tatbik edeceğine emin olarak kongre içtimama nihayet veriyorum.

Kapanma saati : 12,30

Hilâliahmer Haberleri

Hilâliahmer 1933 kongurası on, senedenberi Hilâliahmere fahriyen değerli hizmetler gören Çatalca şubemiz reisi Osman ve Denizli Hilâliahmer merkezi muhasibi Eczacı Hüsnü ve Uşak Hilâliahmer merkezi İdare heyeti azasından Yılancı oğlu İsmail Azmi Beyefendilere fahri azalık unvanının verilmesine karar vermiştir. Bu münasebetle Osman beyin resmini neşrediyoruz. En acı günlerimizde ve yoksulluk içinde çalışan ve Hilâliahmere büyük faideler temin eden ve aynı zamanda yoksulların akan güz yaşlarını dindirmek için didinen Osman, Hüsnü, ve İsmail Remzi beyleri tebrik eder ve bundan böylede çalışmalarında muvaffak olmalarını dileriz.

..

Hilâliahmer Hasta bakıcıları için teşkil ettiğimiz yurt

Cemiyetimiz; mesleke aşına hasta bakıcı hemşireler yetiştirmek üzere sekiz senedir İstanbulda bir mektep açmıştı. Bu mektebe sarfedilen büyük mesai ve himmetlerin feyizli semerelerini almakla mübahiyiz.

Bu seneye kadar 113 hasta bakıcı hemşire yetiştirdik ve bunları memleketimizin her tarafına dağıttık. Bu hemşireler cemiyetimizin şerefli ünifurmasını taşıyorlar ve büyük bir feragati nefisle çalışıyor ve şefkatin hakiki bir timsali olduklarını gösteriyorlar. İnsanlığın ve insanların elemelerini teskine çalışan bu genç hemşirelerin istikballerini düşünmek gayesile ve bu yüksek ve insani meslekin memlekette daha ziyade inkişaf ve terakkisi emniyesile cemiyetimiz bunlara bir yurt tesisine karar vermiş ve bir talimatname hazırlayarak aidiyeti cihetiyle Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletine takdim etmişti. Vekâleti Celile bu talimatnameyi tasvip etmiştir.

Yirmi iki maddeden ibaret olan bu talimatname tababet ve şuaabatı sınıflarının tarzı icrasına dair olan kanunun 66 ıncı maddesine tevfiikan hazırlanmıştı. Tesis edilen yurt hükmü şahsiyeti haizdir. Binaenaleyh yurt emlak tasarruf edebileceği gibi, doğum evi ve hastahane açmak selâhiyetini haizdir. Bu yurda bir heyeti idare seçilmiştir. Seçilen âza doktor Tevfik Salim Paşa, Ziya Nuri Paşa, Hilâliahmer Merkezi Umumi âzasından eczacı Hüseyin Hüsnü ve İstanbul satış mağazası müdürü

Ali Haydar, çocuk hastahanesi baş doktoru Rifat Hamdi, guraba hastahanesi baş doktoru ve Hilâliahmer hasta bakıcı mektebi müdürü doktor Ömer Lutfi beylerle iki hemşireden ibarettir.

Talimatname mucibince Hilâliahmer hasta bakıcı mektebinden diploma alan hemşireler yurdun tabii âzasıdır.

Yurdun vazifeleri : Aza hemşireler için iş bulmak, bunların mezun veya hasta bulundukları zaman iskân, iâşe ve tedavilerini temin etmek

Kendi sun'u ve taksirleri olmadan açıkta kalan hemşirelere iş bulup yerleştirmek, Avrupaya ikmali tahsil etmiş hemşireler göndermek ve hemşirelerden ileride alil kalup iş göremiyeceklerin iâşe ve ibatelerini temin ve saire ...

Cemiyetimizin bu yurdu tesisinden maksadı hasta bakıcı hemşirelik mesleğine girmiş kızlarımızın istikballerinin emniyet altında bulunduğunu göstermek ve onların sırf vazifelerile alâkadar olmalarını temin etmektir.

Bu seneki Hilâliahmer kongresında merkezi umumi reisi Doktor Refik beyefendi bu sene mektebe alınacak talebenin daha fazla olmasını temine çalışacaklarını vait buyurdular. Her halde pek az bir zaman zarfında bu mesleğe sülûk eden hemşirelerimizin adedi çoğalacak ve memleketimizin bu vadideki ihtiyacı de karşılanmaga elden geldiği kadar çalışılacaktır.

..

Teberru

Daday zelzelesi yine yurdumuzun en güzel ve en mamur bir kısmını harap etti. Evler yıkıldı. İnliyenler çoğaldı. Hilâliahmer cemiyeti felâketi haber alır almaz mahalline çadır, malzemei sıhhiye ve para gönderdi. Yevmi gazetelerde bu faciaya ait yazılan yazılar bir çoklarımızın gözlerini yaşarttı kalplerini kanattı. Cemiyetimiz tarafından hiç bir teşebbüs vaki olmadığı halde kendiliklerinden bu musibete ugramış yurtdaşlara yardım olmak üzere teberruda bulunan Ziraat bankası idare meclisi azasından Hüseyin Münir beyefendi ile Ankara tüccarlarından Topçu zade Mehmet fahri beyefendilere tekrar şükran borçlarımızı alenen ifa etmekle haz duyarız. Hüseyin Münir beyefendi 50, Mehmet Fahri beyefendi 25 lira teberruda bulunmuştur.

..

Yardım

Kışın uzun müddet devamı dolayisile Erzurum, Pasinler Hınıs mıntakalarında ekin ekmek güçleştiğinden bu mıntaka halkı yoksulluktan

muztarap olduğunu haber alan Cemiyetimiz mahalline muhtaçlara tevzi edilmek üzere 1500 lira göndermiştir.

Keza Kars havalisinde kışın uzun müddet devamı dolayisile yoksulluktan muztarap olanların acil ihtiyaçlarını temine medar olmak ve muhtaçlara tevzi edilmek üzere Cemiyetimiz tarafından 1500 lira gönderilmiştir.

* *

Dadayda vukua gelen zelzele dolayisile Muğla merkezimiz vasıtasile cemiyetimiz tarafından muhtacine tevzi edilmek üzere 1000 lira nakden ve ayrıca Daday Hilâliahmer şubesinde mevcut 80 çadıra ilâveten Eskişehir anbarımızdan 100 ki ceman 180 çadır gönderilerek açıkta kalmış felâketzedelerin başlarını sokacak bir yer temin edilmiştir.

Yarahlılara lâzım gelen malzemei sıhhiye ve sargı gibi eşya da Eskişehir anbarımızdan acilen mahline gönderilmiştir.

* *

Cemiyetimizin İzmir merkezine mensup Karşıyaka ve ikiçeşmelik dispanserlerinde dört ay zarfında tedavi edilen hastalar.

	Karşıyaka	İki çeşmelik
Kânunuevvel	282	1092
Kânunusani	273	844
Şubat	363	980
Mart	314	989
Yekân	1232	3905
Umumî yekûn	5137	

Bu hastaların ilâçları mezkûr dispanserler tarafından tevzi edilmiştir.

Hilâliahmer Cemiyeti Merkez ve Şubelerinin hesap hülâsaları

İSMİ	TARİHLERİ	Varidat	İrsalât	sarfiyat
Aksaray	1 - 1 - 932 . 30- 9 - 932	9775	22500	4120
Arapsun	1 - 7 - 931 . 30- 9 - 932	3327	5579	800
Beyşehir	1 -10 - 931 . 30- 9 - 932	9937	10000	1306
Soma	1 -10 - 931 . 30- 6 - 932	36392	26548	3631
Lâpseki	1 - 4 - 931 . 30- 6 - 932	1581	5000	91
Gelibolu	1 - 4 - 931 . 30- 9 - 932	1073	5000	156
Kırkağaç	1 -10 - 931 . 30- 9 - 932	17280	—	—
Biga	1 - 4 - 931 . 30- 6 - 932	22675	—	2872
Ürgüp	1 - 7 - 931 . 30- 9 - 932	59593	75911	13794
Trabzon	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	61873	88680	17686
Gevaş	1 - 4 - 932 . 30- 9 - 932	2197	5800	1285
Turgutlu	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	64003	50127	13717
Dikili	1 - 6 - 931 . 30- 9 - 932	2493	—	977
Nevşehir	1 - 7 - 931 . 30- 9 - 932	40053	34983	7917
Menemen	1 - 4 - 930 . 30- 9 - 932	28625	—	2060
Mapavri	1 - 1 - 931 . 30- 9 - 932	40732	29364	1746
Mersin	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	114555	37440	27093
Tarsus	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	12710	—	523
Eceabat	1 - 4 - 931 . 30- 9 - 932	829	—	140
Bozceada	1 - 4 - 931 . 30- 9 - 932	4612	6271	896
İnegöl	1 -10 - 931 . 30- 9 - 932	84783	78455	27594
Kızıcahamam	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	6980	0000	2313
Çiçekdağı	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	960	7000	310
Eskişehir	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	34986	66346	24661
Adalar	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	185971	111051	7195
Gebze	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	5276	23576	520
Bozüyük	1 -10 - 931 . 30- 9 - 932	917	19000	6688
Milâs	1 - 4 - 932 . 31-10 - 932	6075	12826	2470
Beşiktaş	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	135275	80000	46310
Andrin	1 - 7 - 931 . 30- 9 - 932	4830	—	153
Kandıra	1 - 4 - 931 . 30- 9 - 932	54313	5192	16236
Pazarcık	1 - 4 - 932 . 30- 9 - 932	2363	2000	—
Niğde	1 - 7 - 931 . 30- 9 - 932	64679	58840	23839
Bor	1 - 7 - 931 . 30- 9 - 932	58290	57272	1443
İzmit	1 -10 - 931 . 30- 9 - 932	10248	5000	947
Manisa	1 -10 - 931 . 30- 9 - 932	147771	38892	20548
Bilecik	1 -10 - 931 . 30- 9 - 932	16431	13000	2670

HİLÂLİAHMER MECMUASI

İSMİ	TARİHLERİ	Varidat	İrsalât	sarfıyat
Göksün	1 - 7 - 931 . 30- 9 - 932	8673	4600	1400
Sürmene	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	32874	—	—
Konya	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	33911	—	30072
Çumra	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	16000	12500	3500
Doğanbey	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	5778	5376	3212
Ardahan	1 - 7 - 931 . 30- 6 - 932	2120	2944	11320
Devrek	1 - 7 - 932 . 31-12 - 932	12692	27192	675
Görece	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	4822	2597	51
Tire	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	47886	20000	2995
Söğüt	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	18968	10000	2490
Ayvalık	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	62565	44616	25388
Kadirli	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	11235	—	6000
Geyve	1 - 7 - 932 . 30-11 - 932	20677	—	17702
Balâ	1 - 1 - 932 . 30-12 - 932	12219	14863	652
Beypazarı	1 -10 - 931 . 30- 9 - 932	36295	—	4685
Gerede	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	14591	—	9615
Bergama	1 - 7 - 930 . 30- 9 - 932	92190	37423	53555
OF	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	10133	—	1250
Mardin	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	80000	12000	—
Osmaneli	1 -10 - 931 . 30- 9 - 932	5945	—	742
Ulukışla	1 - 7 - 931 . 30- 9 - 932	74180	53110	28881
Karaburun	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	4483	2970	1024
Ayaş	1 -10 - 931 . 30- 9 - 932	500	—	75
Urla	1 -10 - 931 . 30- 6 - 932	127793	94739	13558
Rize	1 -10 - 930 . 30- 9 - 932	122532	90000	49861
İmroz	1 - 4 - 931 . 30- 6 - 932	7254	11500	4057
Devrek	1 - 7 - 931 . 30- 6 - 932	28290	14653	1447
Gerede	1 - 7 - 931 . 30- 6 - 932	22887	49400	7591
Çanakkale	1 - 4 - 931 . 30- 9 - 932	24039	44800	6016
Akçeabat	1 - 4 - 930 . 30- 9 - 932	9672	14000	940
Vakıkebir	1 - 4 - 930 . 30- 9 - 932	63209	42000	15625
Karamürsel	1 - 4 - 931 . 30- 9 - 932	88396	14346	30424
Elmalı	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	125	—	612
Samsun	1 - 7 - 932 . 30- 9 - 932	105121	93600	30138
Karaburun	1 - 1 - 931 . 30- 6 - 932	3352	14099	3811
Eşme	1 -10 - 930 . 30- 9 - 932	73591	37600	53943
OF	1 - 1 - 932 . 30- 6 - 932	7950	—	469
Nallıhan	1 -10 - 931 . 30- 9 - 932	21888	3100	4137
Burhaniye	1 - 7 - 931 . 30- 9 - 932	15747	10000	1286
Edremit	1 - 7 - 931 . 30- 9 - 932	23412	14000	16379
Foça	1 -10 - 930 . 30- 9 - 932	12192	10000	1721
Adapazarı	1 - 1 - 932 . 15-11 - 932	161011	151785	65918

ESAMİ		TARİHİ	Varidat	İrsalât	sarfiyat
Hendek		1 - 4 - 931 . 30- 9 - 932	18747	9881	230
Bolu		1 - 7 - 931 . 30- 9 - 932	42325	29165	7613
Bulancak	Ş.	1 - 4 - 930 . 30- 9 - 932	28412	16000	7107
Kastamonu	M.	1 - 7 - 932 . 31-12 - 932	25625	42736	8526
Gediz	Ş.	1 -10 - 932 . 31-12 - 932	9884	4824	6074
Beyoğlu		1 -10 - 932 . 31-12 - 932	754763	150000	424611
Uzunköprü		» »	6700	4000	2180
Bozdoğan		» »	1915	—	1861
Şile		» »	8519	6884	1635
Mersin	M.	» »	147320	103114	14228
Malkara	Ş.	1 - 7 - 932 . 31-12 - 932	7382	8621	2989
Bodrom		1 -10 - 932 . 31-12 - 932	10300	—	2304
Bozkır		» »	7040	—	1500
Kastamonu	M.	1 -10 - 931 . 30- 6 - 932	104078	55511	11854
Ödemiş	Ş.	1 - 7 - 932 . 31- 6 - 932	121888	4675	83710
Tercan		1 - 7 - 932 . 31-12 - 932	3120	4967	4552
Elaziz	M.	1 -10 - 932 . 31-12 - 932	283226	114480	83803
Turgutlu	Ş.	» »	35835	27000	7729
Kadıköy		» »	18002	15000	18436
Beykoz		1 - 4 - 932 . »	57033	40427	4370
Malatya	M.	1 -10 - 932 . »	99200	113200	15500
Konya	M.	» »	121000	—	38970
Rize	M.	» »	7224	10000	2355
Sinop	M.	» »	24990	28000	4490
Giresun	M.	1 - 7 - 932 . »	58825	—	10361
Yozgat	M.	» »	4525	—	22920
Kayseri	M.	» »	51668	11249	32100
G. Hacıköy	Ş.	1 -10 - 932 . »	14179	—	—
Tavas	Ş.	» »	11510	11847	2418

Gençlik Dernekleri

Kısmı

Hilâliahmer Gençlik Dernekleri hakkında talebeye bir fikir vermek için mümessiller tarafından verilecek konferans tipi

Hilâliahmer Gençlik Derneği, Yurdumuzun en eski, en büyük bir eyilik kuruluşu olan ve adı bütün yurddaşlarca tanınan ve Cümhur Reisimiz Gazi büyük Mustafa Kemalın: (Hilâli-ahmer âza adedinin milletin rûstü içtimaisi ile mütenasip bir dereceye varmasını, bütün milletin bu tenasübü temin etmesini temenni ederim.) Sözleri ile şereflenen Hilâliahmer Cemiyetinin mektepliler için kurduğu bir birliktir.

Bu birliğin Ülküsü; mektepli gençlerde faziylet ve yurtdaşlık duyguları uyandırmak, beslemek, sıhhatı korumak ve korutmak, yurda her vakit anılır eyilikler yapmış olan Hilâliahmerin ülküsünü; öğretmek afetlerin açtığı maddî ve manevî acıları dindirmek, memleketimizin mekteplilik âlemini dünyanın her tarafındaki buna benzer birliklerle tanıştırmak bizim de onlar gibi medenî bir varlık olduğumuzu göster mektir.

Size bu kuruluşun nasıl doğduğunu nereden kuvvet aldığını anlatalım.

Şimdi savaş, eskiden olduğu gibi iki ordunun değil, bilakis iki milletin bütün varlığıyla, çarpışması ile neticeleniyor.

Bu milletlerden; bilgisinde, inanışında, çalışmasında, memleketin bütün varlığından istifade yolunu bilmesinde, sınırlarının sağlamlığında hangisi üstün ise savaşı o taraf kazanıyor. 1914 de başlayan ve 4 sene devam eden büyük savaş ve 5 sene süren ve varlığımızı temin eden İstiklâl savaşımız, bize yukarda söylediğimizi isbat eden en büyük delillerdendir.

İstiklâl savaşımız son zamanlarda Anadolunun batısında kümeleşmişti. Lâkin bu savaşı üstün etmek için çalışan, didinen, besleyen fedakârlığına yoksulluğuna katlanan yerler yurdumuzun doğu ucundaki Karsa kadar uzanıyor ve dayanıyordu.

Köylü ninelerimizin, çocuklarımızın kağnılarla ve çok defa da sırtlarında kışa, kara bakmıyarak Trabzondan, Samsundan, Sinopten vcl-hasil bütün yalılarımızdan erzak ve cephane taşıdıklarını, Devlet fabrikalarında çalışan fedakâr ustalarımızın, iş başlarımızın en basit ve en iptidai avadanlıklarla eski vagon tekerleklerinden, atılmış eski toplara kama yaparak düşmana karşı kullanılacak bir hale getirmesini Amerikan bezlerini patates suyu ile kaynatarak tayyare kanat bezi yaptıklarını aklınızdan çıkarmayın.

Büyük savaşta; ordular birbirleri ile çarpışırken cephe gerisinde kalan ve askerlik çağına gelmiyen veya çağını geçiren erkekler ve kadınların çoğu fabrikalara girdiler, çalıştılar, orduya lüzumlu olan ne varsa onu hazırladılar, bazı memleketlerde de vakti hali yerinde olan kadınlar, çocuklar kendi kendilerine yaralıları koltuk değneği, baston, pansıman eşyası, hastane levazımı yaptılar ve bunda da çok muvaffak oldular.

Bu güzel ve hayırlı işi hususile mektepli çocuklar arasında ilk tatbik eden, yani bu çağrı açan ve bununla şereflenen memleket (Kanada) oldu.

Kanada Salibiahmer cemiyeti asker çağına girmemiş mektepli gençlere demin söylediğimiz işleri yaptırdı, onları bir nizamaya soktu ve bundan muvaffakiyetli neticeler elde etti, o derecedeki diğer memleketlerde bu gibi gençlerden istifade etmek yolunu aradılar. Avrupada bu usulü memleketlerine sokan ilk millette İtalya oldu.

İtalyayı müteakıp diğer memleketler de mektepli gençlerden istifade yolunu memleketlerinde tatbik ettiler ve bundan sonra her hususta faideli neticeler elde ettiler.

Büyük savaştan evvel bazı memleketler Salibiahmer işlerinde mektepli gençlerden istifade etmeyi tasarlamışlardı. Bunu kitaba uydurmak için vakit geçirdiler. Lâkin harp patlayınca kararsızlık ortadan kalktı ve çocuklardan Salibiahmer işlerinde yardımcı olarak istihdam ederek istifade etmeye başlandı.

Salibiahmer teşkilâtı kurulmaya başladığı vakit maksat yalnız harp yaralılarını tedavi etmekten ibaretti, zamanla bu maksat genişletildi ve barışıklık zamanında bir çok tabii afetlerin insanlara verdiği zararları azaltmak ve önlemek gibi hizmetlerde, bu cemiyetlerin esaslı vezaifi arasına kondu. Savaşta; bir çok yararlılığı görülen gençlik Salibiahmerinin faaliyeti savaştan sonra durdurulmadı, bilakis ondan barışıklık zamanında da istifade edilmek düşünüldü. Bunlardan içtimai sıhhi hizmetler beklenildi. Küçüklüğünde bu terbiyeyi almış gençlerden ileride memleketlerinin mukadderatını ellerine aldıkları vakit insanlığa çok yararlı işler başaracakları tasavvur edildi.

Filhakika 1914 senesinde Kanada da başlayan bu gençlik Salibiahmer teşkilâtına 1930 senesine kadar 37 memleket iltihak etti, yani 37 memleketteki Gençlik Salibiahmer teşkilâtı aynı maksat etrafında aynı ülkü yolunda birleşti. Bu çocukların şimdiye kadar ne yaptığını bilmek bizim için çok elzemdır. Size uzun sözlerle her memleketin Gençlik Salibiahmeri azalarının neler yaptığını saymıyacağım. Bunu bir kaç misal ile, vaka ile anlatacağım.

Gençlik Salibiahmerlerine mensup Avrupa ve Amerika mekteplileri kendi aralarında topladıkları ve yahut münferiden ve müctemian çalışarak kazandıkları paralarla seyyar dış klinikleri, çocuk hastahanleri çocuk dispanserleri açtılar, köylülere ilaç dağıttılar, sıhhi öğüt verdiler, bedenlen çalışarak bataklık kuruttular, haşaratla mücadele ettiler. Ağaç diktiler, çiçek ve sebze bahçeleri yaparak yetiştirdiklerini sattılar. Geliri ile her dürlü yardımda bulundular, bilgisizlere temizliği öğrettiler, Balkan yarım adasındaki milletlere mensup Salibiahmer Gençliği Derneğine mensup çocuklar mekteplerinin masalarını, sıralarını, sıvalarını, badanalarını, su yollarını bizzat kendileri çalışarak yaptılar, saç makinesi alarak köy çocuklarının saçlarını kesdiler, memleketlerinin sıhhi ve içtimai sahada ön ayağı oldular. İş bununla kalmadı. Gençlik Salibiahmeri teşkilâtına mensup mektepliler birbirleri ile mektuplaştılar dost ve arkadaş oldular, birbirlerine yardım ettiler hediye taati eylediler.

Genç arkadaşlar! bu yurt asırlarca bakımsız kalmıştır. Yedi yaşından mezara gidinceye kadar çocuk, yaşlı, kadın, erkek velhasıl hepimiz için bu bakımsız kalmış yurda gücümüzün yettiği kadar hizmet etmek mukaddes bir ülküdür, bu ülküyü beynimize perçinlemeliyiz. Bu hizmetten kaçmanın, çekinmenin yurda karşı hainlik olduğunu bilmeliyiz. Sonra; hizmet yalnız para vermekle değil bedenlen çalışmakla da mümkün olduğunu kabul etmeliyiz. Balkan memleketlerinin gençlik derneklerine mensup çocukları en ziyade bedeni çalışmaları ile temayüz etmiştir.

Terbiye noktai nazarından, çocukları, ta küçük yaşlarından iytibaren memleketin işleri ile alâkadar etmek; bu yurdu şenlendirmek, refahlandırmak, ilerletmek, mamur etmek için en kısa ve en verimli yoldur.

Demin Gençlik Salibiahmerine mensup mektepliler arasındaki mektuplaşmadan ve hediye alıp vermeden bahsetmiştim. Biz bu suretle yazılmış ve gönderilmiş mektupları, resimleri, albumleri, el işlerini gördük tetkik ettik mektepliler arasında bu suretle vücuda gelen tanışmaların ve giyabi dostlukların istikbal için ehemmiyetini taktir ettik. Bu çığırda Türk Gençlerine düşen vazifeyi sezdiniz mi?

Yurdumuzu bir takım düşmanlarımızın propagandaları ile yanlış tanıyan memleketlerin çocuklarına bizi olduğumuz gibi göstermek

Hilâliahmer gençlik dernekleri azasına düşen en mühim vazifelerden biri olduğunu bilin. Avrupanın, Amerikanın bir çok yerlerinde, türkleri siyah renkli korkunç kıyafetli yamyam zannedenler var. Bu zihniyeti resimler, albumler, mektuplr vasıtasıyla ve oradaki gençlik salibiahmerleri teşkilâtı ile düzeltecek ve o memleketlerde yarının idaresini ellerine alacak gençlere bizleri tanıtacak ve onların yanlış bilgilerini doğrultacak sizsiniz.

Bugün bütün dünyayı kıvrandıran anlaşılmazlığın istikbalde biricik düzelme yolu ; yetişecek ve memleketlerinin idaresini yarın ellerine alacak bugünkü çocukların ta küçük yaşlarından iytibaen birbirlerini tanımaları, dimağlarının, yeni ve insani ülkülerle dolması ta küçük yaşlarından iytibaren sıhhi, içtimai, insani hayata alışması fenalıklara, sakim iytiyatlara kendilerini kaptıracak zaman ve mekân bulamaması, herkesin hakkına hürmet etmeyi ve kendi hakkına da hürmet ettirmeği bilmesi ile kabildir.

Salibiahmer Gençlik teşkilatının geniş halkasına iltihak eden küçük Hilâliahmercilerimizden yani Gençlik Derneği azalarından kabiliyet ve zekâlarile, asil mayelerile çocuk cihanında çok değerli bir yer edineceklerini ümid ediyoruz.

Hilâliahmer Gençlik Derneği teşkilatında psikolojik bir nokta vardır. Bu noktanın ehemmiyetini çocuklara göstermek elzemdir. Her hangi bir çocuk sayının semeresini görürse o işi kolay kolay ihmal edemez. Teşkilâtımızın bedeni faaliyetlere lüzum gösteren kısmı çoktur, ve bunların neticeleri kolayca alınır şeylerdir. Mümessiller muallimler bu psikolojik noktaya lâzım gelen ehemmiyeti verirlerse bu teşkilâttan beklediğimiz muvaffakiyet kolaylıkla elde edilir. Memleketimizde mekteplerin, muallimlerin himmetlerine gayretlerine rağmen söktüremedikleri bir güçlük vardır, talebelerimize öğrettiğiniz her hangi bir bilgiyi, talebe tatbik edecek saha bulamıyor. Umumiyetle ev ile mektep arasında görenek ve zihniyet iytibariyle oldukça güç aşılır bir hendek vardır. Gençlerimizin muvaffakiyetsizliğinin en büyük sebeplerinden biri bu hendektir. Evinde orta devir hayatı yaşayan bir ailenin çocuğu mektepte aldığı yeni terbiye ile daimi surette bir mücadele halindedir. Ve çocuk, tabiri mazur görün, bu mücadelenin kurbanıdır.

Gençlik Dernekleri Teşkilatı çocuklarımıza öğrendiklerini tatbik edecek saha bulacaktır. Gençlik Dernekleri teşkilâtı birlik kuvveti ile kurunuvustai hayat yaşayan ebeveyine yeni nizamı içtimaiyi empoze edecektir. Yalnız bu saydığım cihet bu yurda yapılacak hizmetlerin en büyüklerinden dir ? Gençlik Derneklerinin muvaffakiyeti ancak ve yalnız himmetiniz ile, gayretiniz ile, isteğinizle temin olunabilir.

Çekoslovakya'da Gençlik Salibiahmeri Teşkilâtı

Salibiahmercilik teşkilâtı bakımından Çekoslovakya çok ileri gitmiş bir memlekettir. Buradaki Salibiahmer Gençlik dernekleri teşkilâtı tamamen yeni nesli temsil ediyor. Bugün kayıtlı azanın sayısı 482.414'dir. Bu rakkama muallim, mürebbi, ve ana babadan menfaat duyarak bu işe kendini hasretmiş 20,000 kişiyi de ilâve etmek lâzımdır.

Çekoslovakya'da yeni nesil Salibiahmer prensiplerini, ülküsünü tatbik etmek için hakiki bir önyaklık göstermektedir. Salibiahmer Gençlik Derneklerine girmiş olan çocuklar, her şeyden evel, sıhhatlarını koruyarak yaşamak yolunu öğrenmişlerdir. İspirtolu içki içmezler, evlerde, mekteplerde, bulundukları mıntakalarda gerek yurttaşları arasında ve ya Dünyanın her hangi bir noktasında yardıma muhtaç olanlar varsa; onlara yardımı kendilerine vazife edinmişlerdir. Çekoslovakya Gençlik Salibiahmer teşkilâtı bu ülküyü nazarı itibara alarak diğer memleketlerdeki Salibiahmer gençlik teşkilâtı ile Dostane ve sıkı münasebette bulunurlar. Çekoslovakya Salibiahmer Gençlik Derneklerine girmiş olan yavrular; sağlam, hür, müstakil, gürbüz, ailelerine, vatandaşlarına ve bütün insanlığa karşı vazifelerini bihakkın anlıyarak yetişiyorlar.

Çekoslovakya Salibiahmer Gençlik teşkilâtının programı diğer memleketlerin Gençlik Salibiahmer programlarına benzer. Binaenaleyh her memleketin Gençlik Salibiahmer teşkilâtı programı gibi. Çekoslovakya Salibiahmer Gençlik teşkilâtının programı da pek yüksek maksat gaye, ve ülküleri içinde toplamıştır. Arzettiğimiz maksat, gaye ve ülküyü de şu küçük cümle ile ifade kabildir. (İnsanlığa has, yaraşır yeni bir tip vücade getirmektir).

Her yerde görüldüğü ve yapıldığı gibi, zaman zaman yapılan nümayişler edilen yeminler, söylenen hararetti sözler maksata ulaştırıyor. Yapılacak şey iştir; insanların vicdanlarının aynası olan en ufak hareketlerini daima göz önünde bulundurmak, onları sıhhi itiyatlara alıştırmak suretile bir taraftan manevi ve bir taraftan maddi seviyelerini yükseltmek lazımdır. Çekoslovak Salibiahmer Gençlik Dernekleri gayesine bu yoldan gitmektedir. Şimdi, bu söylediğimiz en küçük hareketler ve sıhhi itiyatlar hakkında fikrimizi daha iyi anlatabilmek için bir iki örnek gösterelim. mesela:

Zengin çocukların fakir arkadaşlarını kendi sofralarına davet etmesi; yemeklerinden yani varlıklarından onlara da vermesi, herhangi bir ihtiyara yahut kendinden küçük bir çocuğa kalabalık bir caddeyi kolaylıkla ve kazasız geçebilmek için yardım etmesi, gündeliğinin hepsini sırf açgözlülüğünü tatmin için harcamayıp birazı ile de fakir çocuklara yardım etmesi, mektep idaresi tarafından umumun iyiliği için yapılmak istenen işlere seve seve iştiraki Daima nazik lakırdi etmesi, başkalarına karşı hürmetkâr ve yardıma meyyal bulunması gibi şeylerdir. Sıhhi itiyatlara gelince :

Çocukların yemeklerden evvel ellerini yıkaması, dişlerini fırçalaması, dershanelerini, odalarını havalandırması, potinlerini silmesi, dershaneye girmeden evvel değiştirmesi, mümkün olduğu kadar açık havada kalması gibi şeyler çocuklardan istenilen ve beklenen maddi daha doğrusu sıhhi faaliyetler sırasında sayılabilecek örneklerdir.

Şimdi bir cetvel arzedeceğiz; bunun muhteviyatı 1929 - 1930 seneleri zarfında bütün Çeko - Islovakya Salibiahmeri gençlik teşkilâtına tevcih edilmiş gönderilmiş, suallere verilen cevapların % 54,9 unu teşkil eder.

Çocuklara her zaman ve muntazaman ellerini yıkattıran mektep adedi: 1975

Tuvalet mahallerine lavabo konmuş mektep adedi: 361

Hergün temizlik yoklaması yapılan mektep adedi: 3214

Döşeme tahtaları anküstik ile temizlenen ve muhafaza edilen mektep adedi: 1311

Dershanelere girerken ayakkaplarını değiştirten mektep adedi: 1287

Talebeye mahsus oyun yeri olan mektep adedi: 871

Banyolu mektep adedi : 255

Duşlu mektep adedi : 109

Küçük eczaneli ve sıhhi malzemeli mektep adedi : 1435

Gençlik Salibiahmeri teşkilâtına ait bahçelerde bahçevanlık ile talebeyi uğraştıran, çalıştıran mektep adedi : 267

Bahçeleri talebe tarafından bakılan mektep adedi: 2406

Tıbbi nebatat yetiştiren mektep adedi: 692

Hasta ve muhtaç mekteplilerle mektep haricindeki fakir çocukların hastalıklarına ve ihtiyaçlarına bakacak teşkilâtı havi mektep adedi: 1279

Malûller ve muhtaçlara yardım teşkilâtı olan mektep adedi: 442

Başka bir mektebi veya müesseseyi doğrudan doğruya kendi himayesine almış mektep adedi: 216

Çekoslovakya'da birbirleriyle muhabere eden mektep adedi : 633

Tiyatro ve eğlence müsameresi tertip eden mektep adedi : 509

Salibiahmer Gençlik teşkilâtı mecmuaları ile teşriki mesai eden mektep adedi : 370 [*]

Ecnebi memleketlerde bulunan gençlik Salibiahmer teşkilâtı ile yapılan muhaberat : Geçen sene zarfında 27 memleketin gençlerine 350 albüm Gönderilmiş ve bunlarla nefis eşya teati edilmiştir. Gençlik teşkilâtı kuruluşunun onuncu yıldönümü münasebetile bütün gençlik teşkilâtı olan memleketlere Bohemya eşyayı züccaciyesi, kolyeler ve buna mümasil hediyeler gönderilmiştir. (Nase - Prase - işimiz) ismile gençlik teşkilâtı tarafından çıkarılan mecmuada dünyada mevcut Gençlik Salibiahmeri teşkilâtına dair havadisler yazılır.

Çekoslovakya Salibi ahmeri gençlik teşkilâtı, beynelmilel yardım teşkilâtı işlerinde zikre şayan pek çok yararlıklar göstermiştir. Meselâ 1921 de Japon çocuklarına 1928 de Bulğar çocuklarına yapılan yardım mikdarı yüz binlerce kuruşu geçmiştir.

Çekoslovakya Salibiahmer gençlik teşkilâtı, diğer memleketlerin mümasil teşkilâtı ile gayet dostane münasebettedirler ve bunlar yekdigerine müteakiben birbirlerini faydalandırarak malumat vermekteler. Meselâ : Çekoslovakya'ya has olan Salibiahmer sükûtu merasimi yukarda söylediğimiz mektepler arasındaki münasebat Dolayisiyle yavaş yavaş diğer memleketlerde de kabul edilmeğe başlanmıştır.

Çekoslovakya Slibiahmer gençlik dernekleri azası, sırf kendi teşebbüsü şahsileri ile yapacakları veya teşebbüs edecekleri işlere sarf edilmek üzere lüzumu olan parayı kendi aralarında toplarlar, kendi derneklerine taahhüt ettikleri parayı da muntazaman verirler. Tiyatro sinema, spor müsabakaları, eğlenceler yaparak mekteplerdeki küçük kasalarının muhteviyatını daima artırırlar. Bu gençlerin yaptığı yalnız kendi aralarında kalmıyor; saydığımız işlerine ana ve babalarını da karıştırıyorlar, onlar da çocuklarının bu teşebbüslerine ellerinden geldiği kadar yardım ediyorlar. Esasen çocuklarının bu maddi ve manevi terbiyeleri onları da memnun ediyor

On sene zarfında Çkoslovakya'da Salibiahmer gençlik teşkilâtının topladığı paranın yekûnu 7,272,000 kuruş dur. Bu paranın 2,948,000 kuruşu nizamname mucibince merkez heyetine gönderilmiştir. Geri kalan 4,324,000 kuruşu da mekteplilere, yardımlar ve sıhhi teşkilâta harcanmıştır.

Çekoslovakya gençlik Salibiahmer teşkilâtı bu memleketteki ilerileyiş hamlelerinde daima önayak olmuştur. En uzak köylere kadar faa-

[*] Bu cetvelde saydığımız rakamları ayrı ayrı telakki etmemeli meselâ : bir mektepte hem duş hem banyo hem küçük eczahane hem de oyun yeri ola bilir.

liyetlerini yaymışlardır. Salibiahmer şubesi olan yerlerde behemehal Gençlik dernekleri de vardır.

1921 senesinde 910 mektebin 4939 sınıfında 161,282 aza kaydetmişti. 1929 senesinde 4581 sınıfında 335,641 aza ve 1931 senesinde 7511 mektebin 19847 sınıfında 482,414 aza kayıt olunmuştur.

Çekoslovakya Salibiahmer Gençlik teşkilatına bağlı ve bu teşkilâtı teşvik ve harekete getirmekle uğraşan mıntaka ve eyaletler muallimlerinden müteşekkil 275 kişilik bir heyet ve ayrıca Salibiahmer merkezinde gençlik teşkilatı işlerine bakan bir şube vardır. Gençlik teşkilatı kendi hususi işlerinin dışında tamamilen Salibiahmer teşkilâtına bağlıdır; gençlik teşkilâtı, mekteplerle mıntaka Salibiahmer teşkilatı arasında adeta bir aracılık yapar.

Çekoslovak Salibiahmer teşkilatının bir umumî kâtiplik bürosu vardır. Ve bu teşkilâtın dallı budaklı olması kâtibi umumiliğin bütün mekteplerle ayrı ayrı münasebette bulunmasını güçleştirdiğinden kâtibi umumiliğin vazifesini kolaylaştırmak maksadile (Lipa - ihlamur) (Rados - Şetaret), (Slniesko - Güneş), (Nasepasl - İşimiz) ve (Jülosetvo - Gençlik) adlarında her ay beş tane mecmua çıkarılır. Bu mecmualardan her ay 89,000 tane basılır vebu suretle kâtibi umumilik ile merkezler arasındaki münasebet kolaylaştırılır. Bu mecmualardan başka her sene fennî, eğlenceli ve tamamilen halk dilile yazılmış 35000 risale çıkarılır.

Kâtibi umumilik sık sık merkezler arasında müsabakalar yaptırır ve kazananlara mükâfat verir. Bu müsabakaların en belli başlısı şu aşağıda saydıklarımızdır :

- 1 — Salibiahmer Gençlik teşkilatının programını dahr eyi tatbik etmek için ne gibi çarelere baş vurmali .
- 2 — Mecmualar için en iyi makaleler yazmak.
- 3 — mektep sınıflarını çiçeklerle süslemek müsabakaları.

Mektepler sıhhi tesisat için umumiyetle merkezlerden tahsisat alırlar ve bu tesisatın nasıl kullanılacağını öğrenirler. Mekteplerin Gençlik işleri hakkında yaptıkları müracaatlar her vakit kabul edilir ve dilekleri yerine getirilir. işlerinde muvaffakiyet gösteren mektepler arasında nümune mektebi ittihaz olunanları vardır. Bu mekteplerde tatbik edilip iyi neticeler veren usuller diğerlerine öğretilir ve yaptırılır .

Her mıntakadaki salibiahmer şubeleri kendi mıntakasındaki mekteplerin bu gibi sıhhi işlerle yani: çocukların dişlerini yıkayıp yıkamadıklarını ve banyoları, oyun sahaları, ilah ... gibi işlerle meşgul olurlar artık bu teşkilatın kitaphaneleri ve seyyar sergilerini saymağa lüzum görmüyorum .

Salibiahmer Gençlik Derneklerini tekemmül ettirmek için tatbik edilen usûllerden biri de her senenin muayyen zamanlarında mektep hocaları için açılan kurslardır. Bu kurslara devam eden hocalar derslerin verildiği mektepde yatıp kalkarlar.

Bunlara gösterilen derslerin başlıcaları da ilk sıhhi imdat, mektep hıfzıssıhhası, evlerde sıhhi hayat, en iyi maişet tarzı, bahçivanlıktır. Bu dersleri öğrenen hocalar da öğrendiklerini mekteplerinde yaparlar ve öğretirler.

Çekoslovak Salibiahmeri Cemiyetinin
senelik raporundan

*
* *

Çekoslovakya salibiahmeri Gençlik dernekleri hakkında yukarda okuyucularımıza arzettiğimiz malumat beni çok imrendirdi. Geçen sene bu memleketi gezdiğim zaman gençliği yakından gördüm. memleket güzel ve mamurdur. Yalnız göze çarpan bir nokta vardır, o da: memleketin ehalisini teşkil eden ırklardır. Bu memleketi çeklerden mada; Islovaklar, Almanlar, macarlar, Rutenler, Lehliler, museviler ve Romenler ve ila ahiri... Kavimlerle meskündür. Karpat taraflarında yerleşmiş olan halk; memleketin diğer taraflarında mütemekkin ahalîye nisbette ve kültür itibarile daha geridedir. Bunnla beraber bu geri kalmış halkı tenvir; yalnız nizamlarla, talimatlarla, kanunlarla yapılmıyov; mekteplerde okuyan çocuklar; cahil ana, babalarına nisbette daha ileri bir terbiye aldıklarından bunlar mektepte öğrendiklerini evlerinde tatbik edip ve ettirip medenîyetin ışığını, güneş girmemiş yuvalarına, taassubun kararttığı kafalara sokuyorlar.

memleketimizde mekteplerde okuyan talebemiz mektepte öğrendiklerini evlerinde tetbik edemiyorlar. Evde öğrendikleri evde, sokakta öğrendikleri sokakta, mektepte öğrendikleri mektepte kalıyor. Ne vakit Hılâliahmer Cemiyetinin gençlik dernekleri teşkilâtı kuvvetlenir, ve arzusunu Çekoslovakyaada olduğu gibi tatbik ettirecek kuvveti kendinde bulursa; o vakit yurdumuz pek az bir zamanda elli asır evvel ecadımızın kurduğu ve bugün âsarını bulmakla öğündüğümüz medenîyetin, meşalesini bugünkü ihtiyaçlara göre yeniden elimize alacak ve ileri götürecektir. Yeterki, çalışalım ve sebat edelim.

F.

TÜRKİYE
HİLÂLİAHMER MECMUASI
ANKARA

PARTIE FRANÇAISE

Suite du rapport

Dépôt d'Eski - Chéhir :

Les articles et matériel emmagasinés dans notre Dépôt Central d'Eski - Chéhir et dont en avait achevé la classification, ont été, au cours de l'année qui vient d'expirer, minutieusement manipulés par nos employés attachés à ce Service et se conservent en bon état, prêts à être expédiés à tout moment.

En effet, ainsi que nous l'avons souligné dans la partie du présent Rapport traitant des secours envoyés aux inondés de Smyrne, les ordres donnés à la Direction du dépôt, par le Président et l'Inspecteur général du Siège Central, lors de leur passage à Eski - Chéhir en route vers Smyrne, ordres qui comportaient l'expédition d'une quantité considérable d'objets et de matériel, ont été exécutés avec une telle promptitude que les marchandises parvinrent à destination le lendemain de l'arrivée à Smyrne de la Délégation.

Nous donnons ci-après un aperçu du mouvement, durant la période qui nous occupe, des cinq Sections du susdit Dépôt.

1 — Section Pharmaceutique

Le stock de produits pharmaceutiques et d'articles médicaux que renferme cette Section, ont fait l'objet de manipulations constantes qui ont permis de renouveler ceux des emballages et des étiquettes que l'action du temps et l'influence atmosphérique avaient détériorés et d'assurer ainsi la conservation, en bon état, des articles existants.

2 — Section des Appariels Chirurgicaux

Des articles chirurgicaux entreposés dans cette Section, les filtres, les laboratoires bactériologiques et les autoclaves ont été réparés et mis en état. Tout le

matériel en caoutchouc a été examiné minutieusement, ce qui a permis d'éliminer les objets auxquels un long séjour avait fait perdre de leur élasticité. Il a été procédé de même à l'examen des appareils et des instruments susceptibles de s'oxyder et les dispositions nécessaires ont été prises en vue de les préserver de l'atteinte de la rouille.

3 — Section de Lingerie

Des objets en laine, facilement attaquables par les mites, 24 paires de chaussettes et 4.000 flanelles ont été passés à l'étuve et aérés; 4.000 gilets en cuir, doublés de laine, brossés et nettoyés. Plus de 2.000 couvertures en laine, époussetées, aérées et pliées dans un nouveau sens; enfin, plus de 2.000 matelas, bourrés de crins et de coton, ont été rangés à nouveau.

4 — Section des Porcelaines

Toutes les tentes conservées à cette Section (50 tentes pour hôpitaux, 1424 tentes neuves et 1417 vieilles de forme conique, 172 tentes à deux et trois mâts) ont été manipulées, exposées au soleil et rangées à nouveau. De même, les tentes usagées, retournées par quelques Dépendances furent réparées et mises en état. En outre, tout le stock fut soumis à un contrôle en règle et se trouve ainsi en bon état, prêt à être utilisé à la première réquisition.

5 — Section des Expédition et Réception

Durant la période qui nous occupe, cette Section a assuré l'emballage et l'expédition de 692 lots; elle a également pris livraison, après en avoir fait le dénombrement et le pesage, de 176 lots parvenus de différents localités, et les a remis à leur Section destinataire.

Le zèle déployé par le Personnel de ce dépôt, en vue d'assurer le fonctionnement régulier des Services et la bonne conservation des stocks, mérite d'être apprécié.

Chapitre III

Siège et Sections

Comme conséquence de la précieuse activité que ne cessent de déployer les personnes ayant accepté des charges dans nos Sièges et Sections - formations que

nous considérons comme la force essentielle sur laquelle se fondent l'existence et le développement de la Société du Croissant Rouge - et de l'intérêt que lui portent ses membres et l'honorable public, des résultats satisfaisants ont été obtenus pendant la précédente campagne philanthropique.

Nous considérons comme un devoir qui nous honore, de renouveler ici encore l'expression de nos remerciements aux honorables dirigeants de nos Dépendances, lesquels, observant scrupuleusement les dispositions du Statut Organique, vont avec désintéressement leur temps et leurs efforts précieux, à la réalisation des buts humanitaires du Croissant Rouge.

Nous avons ajouté à la fin du présent Rapport, la liste alphabétique de nos Dépendances, avec, en marge, indication des chiffres qui traduisent leur activité.

Le fait que les chiffres des recettes réalisées par certaines de nos Dépendances ne conjuguent pas avec l'importance, de ces derrières provient, nos point d'un relâchement dans l'activité de leur Comité de Direction ou de l'amointrissement de l'intérêt que le peuple porte à l'oeuvre du Croissant Rouge, mais de la survenance, dans ces régions, de certains événements malheureux (inondations, crue, etc..) et de l'influence des facteurs d'ordre économique. Par contre, nous relevons à l'avantage de certaines Sections régionales, voire de commune, dont les dirigeants ont fait preuve d'un grand dévouement, des résultats qui dépassent toutes les prévisions.

Notre Siège Central ne cesse de suivre de près l'activité des Dépendances dont il fait effecteur le contrôle par ses Inspecteurs et reste ainsi en contact avec elles. Ces inspections, comme aussi cette continuité dans la surveillance qui en résulte, ont pour effets de maintenir intacts le prestige et l'honneur de la Société et d'assurer le stricte observation des dispositions du Statut Organique.

A l'exception de quelques rares Dépendances - sur les 740 composant la famille du Croissant Rouge, - où ont été relevées certaines erreurs et lacunes affectant la forme, et constatés deux cas de délits pour lesquels les poursuites judiciaires sont entamées, aucune autre anomalie n'est à signaler.

En somme, nous croyons devoir renouveler ici encore une fois nos vœux de voir nos Dépendances, où notre Société puise l'énergie qui lui est nécessaire pour accomplir, comme par le passé, les services importants dont elle a charge en temps de paix comme eu temps de guerre, redoubler d'efforts en vue de l'augmentation des recettes, résultats dont elles seront en droit de revendiquer le plus grand mérite. C'est dans cet ordre d'idées que nous nous attendons de leur part à un renouveau d'activité, susceptible de nous permettre de réaliser nos

plans d'avenir, et à la saine compréhension de ce fait que nous ne pourrions jamais nous dispenser de leur collaboration.

Aucun changement à signaler, pendant la période qui nous occupe, dans l'organisation administrative de nos Dépendances, si ce n'est le rattachement au Siège Central des Sections régionales relevant à l'origine du Siège provincial d'Istanbul et le maintien du statut que en ce qui concerne la situation de la Section de district d'Emin - Eunu, qui continue de dépendre du Siège d'Istanbul.

Allégé par ces mesures d'une partie de ses charges et du service de vente des cartes à jouer, attribué au Dépôt d'Istanbul, notre Siège local voue ses efforts à l'œuvre de la lutte contre la Tuberculose, dont la Société se propose de prendre sur elle la charge, à toutes œuvres de secours de grande envergure à accomplir à Istanbul, à assurer la distribution de vivres aux élèves pauvres et sous-alimentés des écoles de la circonscription municipale de cette ville. Il s'occupe également lorsque nos diverses Sections locales le jugent utile, d'assurer entre elles l'unité d'action et la continuité de contact.

Enfin, il s'intéresse aux travaux et comptes de l'Ouvroir du Croissant Rouge qui a pour objectif de procurer du travail et d'assurer une existence honnête aux femmes pauvres et sans soutien, facilite la tâche des dames de distinction qui patronnent et dirigent cet organisme et apporte ainsi sa contribution à la réalisation des buts qu'on s'est proposé d'atteindre.

à suivre

Nouvelle du Croissant Rouge Turc

L'assemblée Générale ordinaire de la Société du Croissant Rouge Turc a eu lieu le mardi 25 avril de l'année en cours dans les locaux du Siège Central de la Société à Ankara.

Nous publierons dans notre prochain numéro le compte rendu des travaux de l'Assemblée Générale.

La population de la localité de Dadya ayant été éprouvée par un tremblement de terre, la Société du Croissant Rouge Turc est venue en aide aux sinistrés en leur faisant distribuer par l'intermédiaire de son Comité local de Mugla une somme de 1000 Ltqs. et 180 tentes afin de leur servir d'abri.

En outre le matériel sanitaire nécessaire aux blessés de la catastrophe y est envoyé d'urgence par notre Dépôt d'Eski - Chéhir.

La longueur de l'hiver ayant déterminé le disette dans la région de Kars le Croissant Rouge y a envoyé 1500 Ltqs. pour subvenir aux premières nécessités de la population.

Durant les mois de Mars et Avril notre Société a accordé aux nécessiteux une aide de 5625 Ltqs. 17 pts; qui se répartit de la façon suivante :

400 Ltqs. accordées par notre Comité régional de Çumra aux nécessiteux du village de Tamraş,

1000 Ltqs. aux nécessiteux du Tarsus.

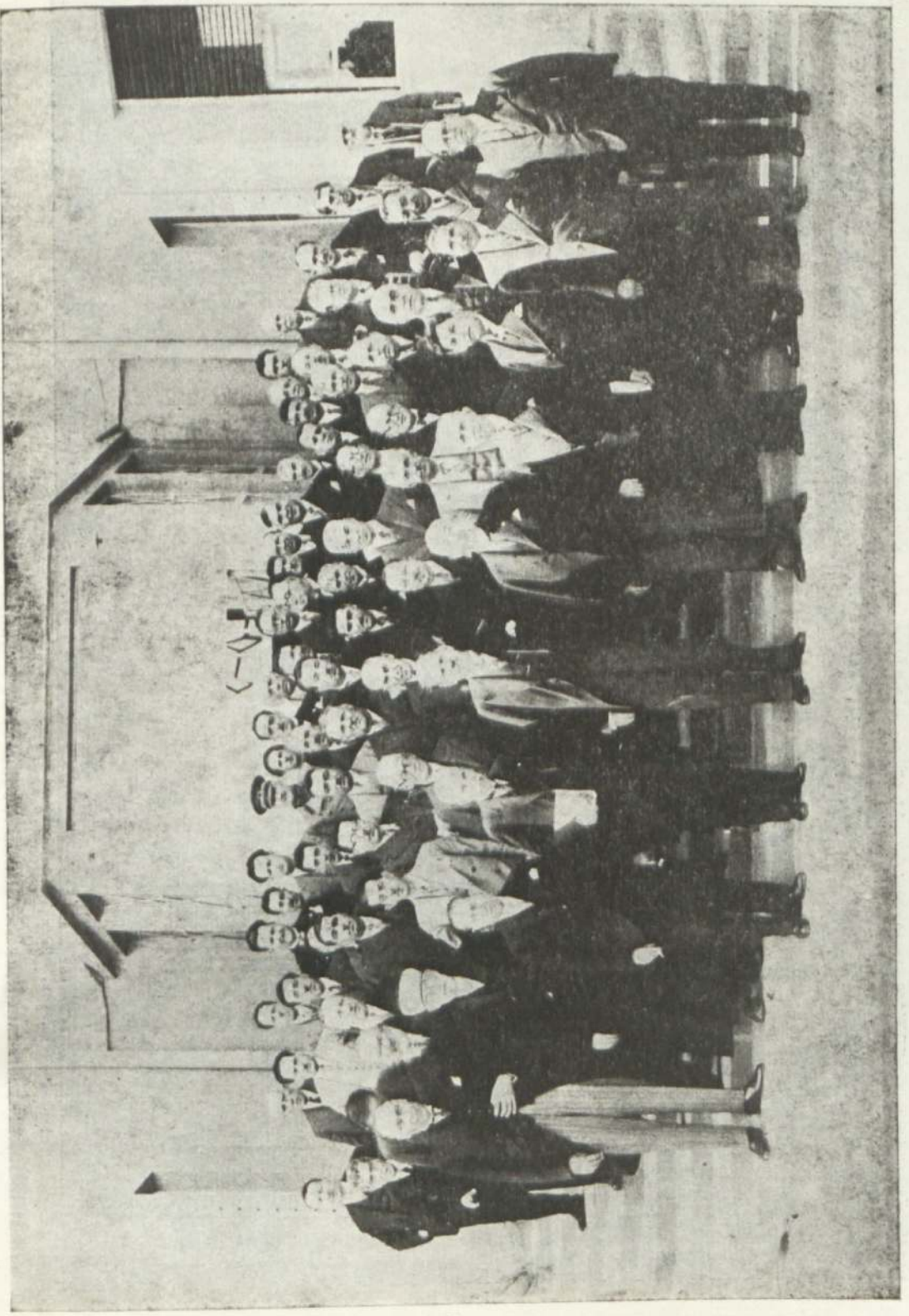
1065 Ltqs. 80 pts. d'aide accordée par les Comités Centraux et Régionaux,

3159 Ltqs. 37 pts. d'aides diverses accordées par le Siège Central.

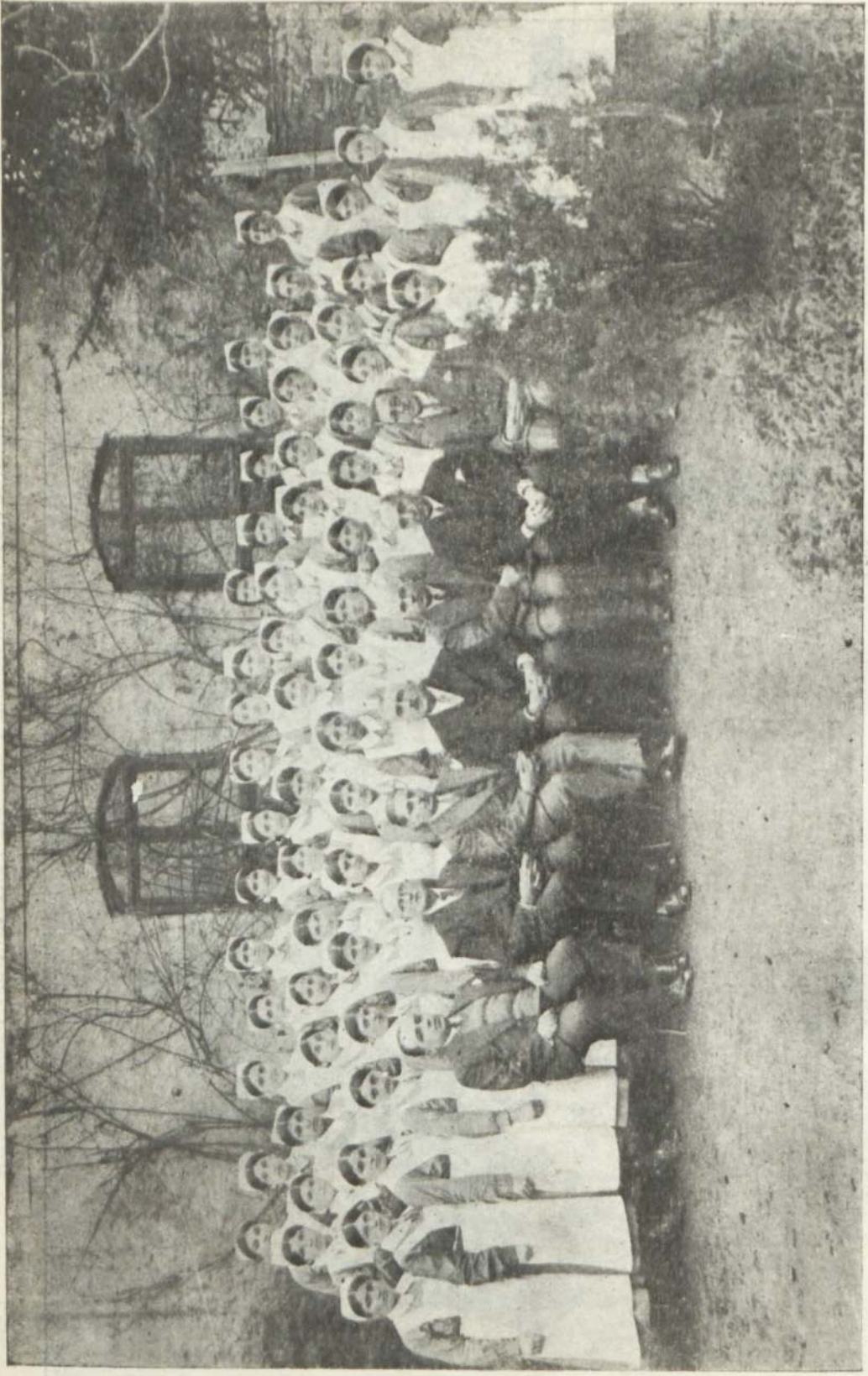
Malades traités dans les dispensaires de Karchi - Yaka et d'Iki - Tchéhmelik, dépendant du comité local du Croissant - Rouge d'Izmir :

	Iki - Tchéhmelik	Karchi - Yaka
Décembre	1092	282
Janvier	844	273
Février	980	363
Mars	989	31g
Total	3905	Total 1232
Total général		
5137		

Les médicaments nécessaires au traitement des dits malades ont aussi été accordés par les dispensaires précités.

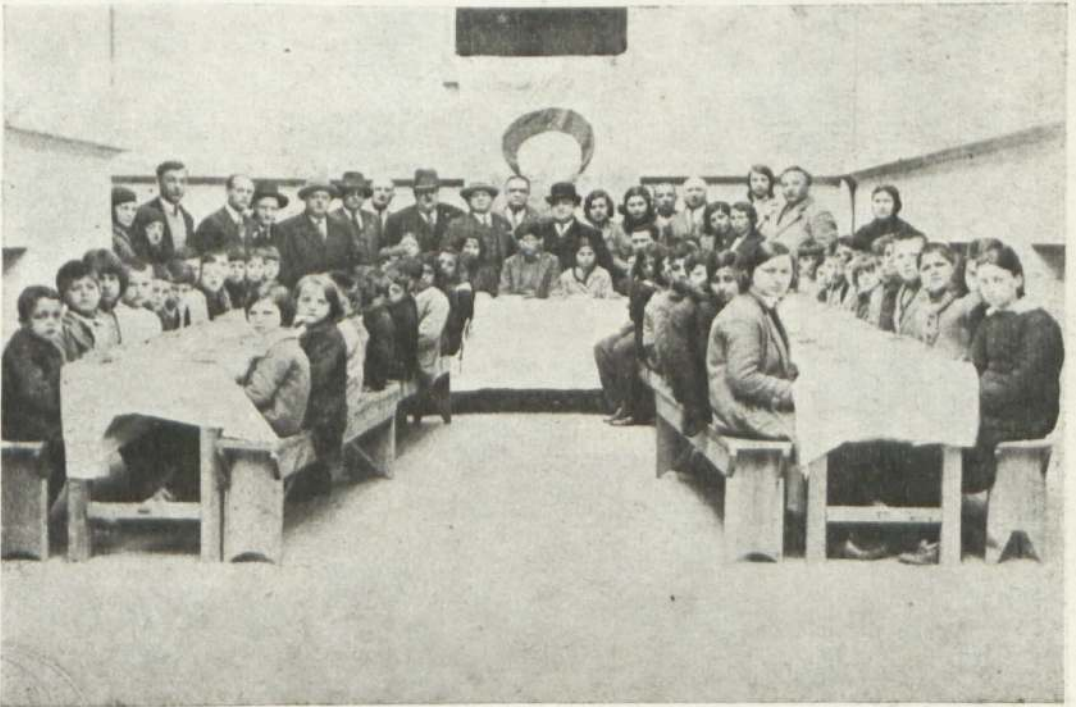
Hıdâiahmer Cemiyeti 1933 Meclisi Umûmisine iştirak edenlerden bir grup

Hilalihakmer Hastabakıcı Yurdunun teessüsünde bulunan zevat Hastabakıcı talebe kızlarımız arasında

1933 Hilâlihahmer Meclisi Umu-
misi tarafından kendisine fahri
azalık unvanı verilen Çatalca
şubesi Reisi Osman Bey

Hilâlihahmer Cemiyeti Beyoğlu merkezine mensup Kasım Paşa şubesinin
himmatile muntazaman gündüz yemekleri yedirilen fakır
çocuklar yemek esnasında

Hilâlihmer Cemiyeti Pendik şubesi tarafından bayramda
giydirilen fakir çocuklar

Bayram münasebetile Hilâlihmer Cemiyeti Develi şubesinde
Rozet dağıtan yavrular

Hilâliahmer Afyon karahisar Maden Suyu

Menbaından doğrudan doğruya asrî makinelerle ve bir mütehassıs tabibin nezareti daimesi altında istihsal ve şişelere imla edilmektedir. İştirak ettiği bil'umum sergilerde altın madalya ve takdirnameler kazanmıştır. Terkibi itibariyle: mide, karaciğer, böbrek ve em'a hastalıklarında te'sirâtı şifaiyesi vardır. Sofrasında daima Karahisar

Maden Suyu bu lunduranlar bu gibi hastalıklara tutulmaktan vareste kalırlar.

Afyonkarahisar Maden suyu

Maden sularının en lezzetlisi ve en şifalıdır.

Hasılâtı Hilâli-ahmer Cemiyetine aittir.

Bilumum
eczahane ve
bakkaliye ma-
ğazalarında
satılır.

✎ VATANDAŞ ✎

“Havacılık,” ve “Spor,” Mecmuasını oku. Hem tenevvür edersin hem de yurdunun müdafaasına hâdim faideli bir kuruluşa yardım etmiş olursun.